

Ekmek fiatinin bir miktar daha ucuzlatılması ümid ediliyor

AKŞAM

ithalat eşyasının yolda beklememesi için tedbir alınıyor

Sene 23 — No. 8037 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMA 7 Mart 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Almanyanın Bulgaristanı işgal etmek için ileri sürdüğü sebeplerden hiç birinin tutar yeri yoktur. Hedef, hiç şüphesiz daha geniştir

Almanya Bulgaristana giren ilk sebep su idi: «İngilterenin alacağı tedbirleri önlemek.» Buna, Bulgar efkârını avutacak bir yaldız ilâve edildi: «Bulgaristanı himaye...»

İngiltere, mütecaviz İtalyaya karşı harbeden Yunanistana biraz malzeme vermek, biraz da hava harbinde yardım etmekten başka Balkanlarda ne bir tedbir almıştı, ne de alacağı vardı. Böyle bir şeye, Türkiye ve Yunanistanın sulh politikaları bakımından da imkân olmadığını Almanya pekâlâ biliyordu.

Birinci sebep çürük.

İkinci behaneye gelince, Bulgaristan hiç bir tehlikeye maruz değildi. Türkiye ile imzaladığı beyanname, Bulgaristanı — yerinde rahat durdukça — dünyanın en masun memleketi hâline koymuştu. İtalya ile harbeden Yunanistan mı, Bulgaristana tecavüz edecekti, yoksa demir çenber içinde boğulmaktan korkan Yugoslavya mı? İngiltereye gelince, Bulgaristanın bitaraflığını muhafaza etmesi için son dakikaya kadar elinden geleni yaptı. Bulgaristan yalnız bir tehlikeye maruzdu: Alman işgali. Bu da oldu.

İkinci sebebin de tutar yeri yoktur.

Bundan dolayı olacak ki Almanya, işgalin başka sebeplerini ilân etmeye başladı. Berlerden gelen yarı resmi bir tebliğe göre Bulgaristana alman ordularının girmesi iki sebepten ileri geliyor: Birincisi, bu sahada (saha, almanların çok sevdiği bir kelimedir) devamlı bir sulh, ve istikrarlı bir nizam tesis etmek. İkincisi, İngiltereyi nerede bulurlarsa yenmek.

Almanya için hakikî sulh, ancak alman işgali altına giren yerlerde teessüs edebiliyor. İstikrarlı nizam da Almanyanın nüfuz ve hâkimiyetini kabul eden, İngiliz aleyhine dönen sahalarda mümkün olabiliyor. Bu suretle, Bulgaristanın işgali, Balkanları bu tarzda bir sulha ve böyle bir nizamı kavuşturmak, yani Balkanları alman nüfuzuna almak hareketinin başlangıcı oluyor. Bu sebep, Alman siyasetine göre, azçok doğru olabilir. Hakikatte, Balkan işyolunda Almanyanın bu gayesi yok değildir.

Almanyanın, her rasladığı yerde İngilizlere saldırmak kararına gelince, Balkanların hiç bir yerinde İngiliz kuvvetleri olmadığına göre, Almanyanın Bulgaristanı işgal ederek Balkanlara inmesi, İngiltereyi bu tarafa çekerek onunla harp cephesi açmak arzusundan ileri geliyor demektir. Bu da, bizzat almanların iddiasıyla tezat teşkil ediyor. Bahsettiğimiz yarı resmi alman tebliğinde deniliyor ki: «Almanya, kendi iktisadî sahası addettiği bu havaliye harbi getirecek her türlü İngiliz teşebbüslerine engel olacaktır. Eğer Almanya Bulgaristanı işgal etmeseydi, İngiltere harbi Balkanlara nasıl ve niçin getirirdi? Halbuki Balkanlara harp asıl şimdi gelmiştir. İngiltere Bulgaristanla siyasî münasebetlerini kesti. Almanya, her

Necmeddin Sadak

(Devamı 7 nci sahifede)

Bulgaristanın cenup hudutlarını gösterir harita

Bulgaristan yeni tedbirler alıyor

Doktor, eczacı, hastabakıcılar hizmete çağırıldı

Alman kuvvetleri kumandanı Kral, Başvekil, Hariciye Nazırı ile görüştü

Sofya 6 (A.A.) — Alman istihbarat ajansına nazaran Bulgar milleti İngiltere ile Bulgaristan arasında diplomatik münasebetlerin kesilmesini hayretle karşılamıştır. Bulgar gazeteleri Almanya ile Türkiye arasında ki münasebetlerin samimiyetini memnuniyetle tebarüz ettiriyorlar.

Öğrenildiğine göre, Bulgar hükümeti memleketin her ihtimaline ve imkânına karşı koyabilmeye şartlarının temini için bütün tedbirleri almaya devam ediyor. Doktor, hastabakıcı ve eczacıların sivil seferberliği bu gün başlamıştır. Maliye Nezaretine yeni hazine tahvilleri ihracı için mezuhiyet verilmiştir.

Mareşal List Sofyada

Sofya 6 (A.A.) — Stefani ajansından: Kral Boris, Bulgaristandaki Alman kutaatı kumandanı mareşal List'i kabul etmiştir. Mareşal List, Başvekil Filof ve Hariciye Nazırı Popof taraflarından da kabul edilmiştir.

Tass ajansının tebliği elân neşredilmedi

Sofya 6 (A.A.) — (Havas): Bulgaristanın üçler pakta iltihakı ile Alman kitalarının Bulgar topraklarına girmesi hakkında Sovyetler Birliğinin noktaî nazarı izah eden Tass ajansı tebliği Bulgaristanda neşredilmemiştir. Bu tebliğden, yalnız Moskova radyosunu dinliyen mahdut kimseler haberdar olmuştur.

Amerikadaki cereyanlar

Newyork 6 (A.A.) — Radyo ile yapılan neşriyate bakılacak olursa Balkanlardaki son inkişaf ve bilhassa Yunanistanın mukavemet kararını bildiren beyanat Amerikada yeniden bir nikbinlik havası yaratmıştır.

Aynı zamanda Türkiyenin katı hattı hareketine karşı beslenen itimad da bütün memlekette yürütülen mütalâaların daha metin bir ifade ile izharını temin etmektedir.

Sovyetlerin Bulgaristanı protesto etmesi keyfiyet de birçok mütalâalara yol açmıştır. Balkanların bu günkü vaziyeti karşısında Sovyetlerin itihak ettiği hattı hareket hususunda pek muhtelif fikirler serdedilmektedir. Ekseriyet Rus protestosunun samimiyetinden çok şüphe etmekle beraber bazı muharrirler Boğazların kontrolü meselesinden dolayı Almanların Sovyetlerle arası açılacağını tahmin etmektedir.

Türk - Bulgar

Bulgaristanın Türkiye'ye karşı hattı hareketi daimî dostlukmuş

Sofya 6 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Hükümetin naşiri efkârı olan Veçer gazetesi, Türk - Bulgar münasebetleri hakkında, (tanınmış Bulgar muharrirlerinden Spikarevski'nin bir makalesini neşretmiştir. Muharrir diyor ki: «Türkiyeye karşı hattı hareketimiz değişmemiş olarak kalmaktadır. Bu hattı hareket sudur: Son deklarasyonun teyid ettiği daimî dostluk muahedesi gerçevesi dahilinde daimî sulh ve dostane komşuluk münasebetleri içinde yaşamak, Bulgaristanın Türkiyeden hiçbir talebi yoktur. Tarih göstermiştir ki Balkan harbinin sonra bizi ayıran davalardan ortadan kalkmıştır.

Bugünkü Türkiye ile Bulgaristan arasında hakikaten ebedî bir dostluk devresi başlıyor. Bu dostluğu, akliselim, iki memleketin siyasi, coğrafî vaziyeti ve nihayet müşterek ticarî ve ekonomik menfaatleri dikte etmektedir. Şurası memnuniyetle kaydolunmalıdır ki, müstakbel münasebetlerimizi, her iki memleket de aynı tarzda anlamaktadır.

Bulgar ordusu

Reuter'in askerî muharririne göre Türk hududuna doğru yürüyor

Londra 6 (A.A.) — Reuterin askerî muhabiri general Sir Hubert Gough yazıyor:

Askerî bakımdan günün alâkası, Alman kitalarının Bulgaristana girmesi neticesinde yakın Balkan seferi üzerinde toplanmaktadır. Karadeniz limanlarının Almanlar tarafından işgali, denizaltıların Türklere karşı taarruzu bir tarzda istimaline alâmet olabileceği gibi Rus seyrisefainine karşı da tehdit olabilir. Bulgar ordusu seferber edilmekte ve pek muhtemel olarak Türk hududuna doğru yürümektedir. E-dirmeden Karadenize kadar 150 kilometrelik hududun tamamen tehdit edilip edilmediği henüz sarîh değildir. Fakat son haberlere göre, Alman ileri kuvvetleri, şimdiden bu hattın sağında yani Svilengrad önündedir. Fakat Bulgar ordusu iyi tehciz edilmiş değildir ve tayyaresi pek azdır.

Grandi cepheye gitti

Roma 7 (A.A.) — B.B.C.: İtalyan Adliye Nazırı B. Grandi cepheye gitmiş, B. Mussolini muvakkaten bu nezareti deruhde etmiştir.

İrak Hariciye nazırı

Londra 7 (A.A.) — (B.B.C.) Bir ajans haberine göre Irak Hariciye Nazırı B. Tefvik Suveydi Kahireye vasil olmuştur.

Habeşistan da ileri hareketi

Habeş vatanperverleri Adisababaya yaklaşıyor

Alınan haberler İtalyan kuvvetlerinin tam ricat halinde olduğunu bildiriyor

Hartum 6 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, Habeş vatanperverleri Debra Marcos'un 13 kilometre şarkında Mansuka köyünü işgal etmişlerdir.

Hartum 6 (A.A.) — Son haberlere göre, Habeş vatanperverlerinin yaptığı çete harbi neticesinde salı sabahı Burye'yi tahliye eden İtalyan kuvvetleri şimdi Debra istikametinde tam ricat halindedirler. İlerlemekte olan Habeşler mütemadiyen İtalyanları hırpalamaktadır. Sudanda talim görerek yetişen bir Habeş taburu çete harplerinde mühim rol oynamaktadır. Birçok düşman firarileri Habeş vatanperverlerine iltihak etmektedir.

Londra 6 (A.A.) — Dünkü tebliğde ismi geçen Burye mevkiî Adisababanın 50 kilometre kadar şimali garbisinde ve Tana gölünün de 200 kilometre kadar cenubunda müstahkem bir İtalyan mevkiidir. Buryenin Sudan - Habeş hududuna en yakın mesafesi 250 kilometredir. Debra Marcos ise Burye'den Adisababa istikametinde 65 kilometre mesafede olup Adisababaya giden ve kuru havalarda otomobil nakliyatına çok müsait olan yolun başlangıç noktasıdır.

Anversteeki petrol kuyuları yanıyor

Londra 6 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Müstakîl Belçika ajansına gelen haberlere göre, Anversteeki petrol ve benzinin depolarında büyük yangınlar çıkmıştır.

Dikkatler:

Memleket haberleri bunlar mıdır?

Memleket haberleri... Bunların binde dokuz yüz doksan dokuzu iki türlü. Birincisi: «Halkevinde sayın kaymakamın da iştirak ettiği bir tören»; ikincisi de: «Azgın bir kaynana, baltayla üç damadının kafasını yarı.»

Memleket haberleri elbet kahir ekseriyetle bunlar değildir. Elbet ikinci derecedeki bu resmi hayatın dışında ve bu cinayet vakalarının fevkinde bir Anadolu ve Trakya hayatı vardır. Maalesef hiçbir neşir vasıtamız, hiçbir kalem sahibimiz bunları aktetirebilecek seviyeye ulaşmadı. Hatta bazan en mühim memleket haberlerini bile ecnebi radyolarından dinliyoruz.

Bu noksanımızı bilerek, telâfisi için teşkilâtlanalım, çalışalım.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Sofya Alman karargâhında içtima

Mareşal List içtimaa riyaset etti

Sofya 7 (A.A.) — B. B. C.: Dün Alman karargâhı umumisinde askerî bir konferans akdedilmiştir. Konferans bir saat sürmüş ve mareşal List riyaset etmiştir.

Prens Paul müşaverede

Başvekilin gazetecilere beyanâtı

Yugoslavyanın Sofya sefiri Belgrada gitti

Belgrad 7 (A.A.) — (B.B.C.) Kral naibi prens, Pol, başvekil, Hariciye Nazırı ve Başvekil muavini B. Meçek dün müşaverede bulunmuştu. Yugoslavyanın Sofya sefiri dün Belgrada gelmiş ve derhal Hariciye Nazırı tarafından kabul edilerek raporunu vermiştir.

Belgrad 7 (A.A.) — (B.B.C.) Başvekil ile Başvekil muavini, dün matbuat mümessillerini kabul ederek Yugoslavyanın harici vaziyeti hakkında ecnebi memleketlerde yayılan haberleri tekciz etmişler, hükümetin vekayil azamî dikkatle takip ettiğini ve daima memleket ile milletin yüksek menfaatlerini ve Yugoslavyanı tamamiyet ve istiklâlini gözönünde bulunduracağını söylemişlerdir.

Belgrad 7 (A.A.) — (B.B.C.) Bitaraf mahfillerin fikrine göre Almanların Yugoslavyaya ilk teklifleri şunlardır: 1 — Yugoslav matbuatının neşriyatı, tamamiye mihvere uygun olacak, 2 — Düşmanın her nevi propagandası ortadan kalkacaktır.

Belgrad 7 (A.A.) — (B.B.C.) Başvekil dün askerî erkânla müşaverede bulunmuştur.

Belgrad 7 (A.A.) — (B.B.C.) Bitaraf mahfillerin fikrine göre Yugoslavyanın yakında üçüzlû pakta iltihakı muhtemel değildir.

Bulgaristanın işgali ve Sovyetler

Kızıldordunun naşiri efkârı olan gazetenin mütalâası

Moskova 7 (A.A.) — Krasnaya Zvezda gazetesi, ilk defa olarak Bulgaristanın Alman işgali altına girmesi hakkında doğrudan doğruya mütalâasını neşretmiştir.

Kızıldordunun naşiri efkârı olan bu gazete, dünkü nüshasında diyor ki: «Bulgaristanın üçlü pakta iltihakını müteakib hemen derhal Alman kitalarının Bulgaristana girmesi, Sofyada Bulgaristanın sulh davasına en büyük yardıma diye tavsiî edilen 1 mart hâdisesinin hakikî manasını pek güzel göstermektedir.»

.....

Libyada düşman motörü kuvvetleri püskürtüldü

Somalide ve Habeşistanda muvaffakiyetler devam ediyor

Kahire 7 (A.A.) — (B.B.C.) Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karar-gâhı dün gece şu resmi tebliği neşretmiştir.

Libyada motörlü kuvvetlerimizin ileri müfrezeleri, düşman motörlü kuvvetlerini Acella'nın garbinde püskürtmüşlerdir.

Habeşistanda vatanperver Habeş kuvvetleri Gazzamda halli ricatta bulunan İtalyan kollarını hırpalamaktadır.

Somalide Fer Fer mevkiini zaptettik, ileri hareket şayanı memnuniyet surette devam ediyor. Şimdiye kadar burada alınan düşman esirleri miktarı on bini geçiyor.

Amerikanın İtalyadan talepleri

İtalyan konsolosları faaliyetlerini tahdid edecekler

Vaşington 7 (A.A.) — (B.B.C.) Amerika Hariciye Nezareti, İtalyaya verdiği notada Amerikadaki İtalyan konsolosluklarının faaliyetlerini bundukları mintakalara ihşisar ettirmeleri Detroit ve Nevyorsey şehirlerindeki İtalyan konsolosluklarının lâğvını, İtalyan sefaretine merbut askerî ve bahri erkânının Amerikan Hariciye nezaretine haber vermeden harice çıkmalarını talep etmiştir.

Arnavutlukta Yunan muvaffakiy ti

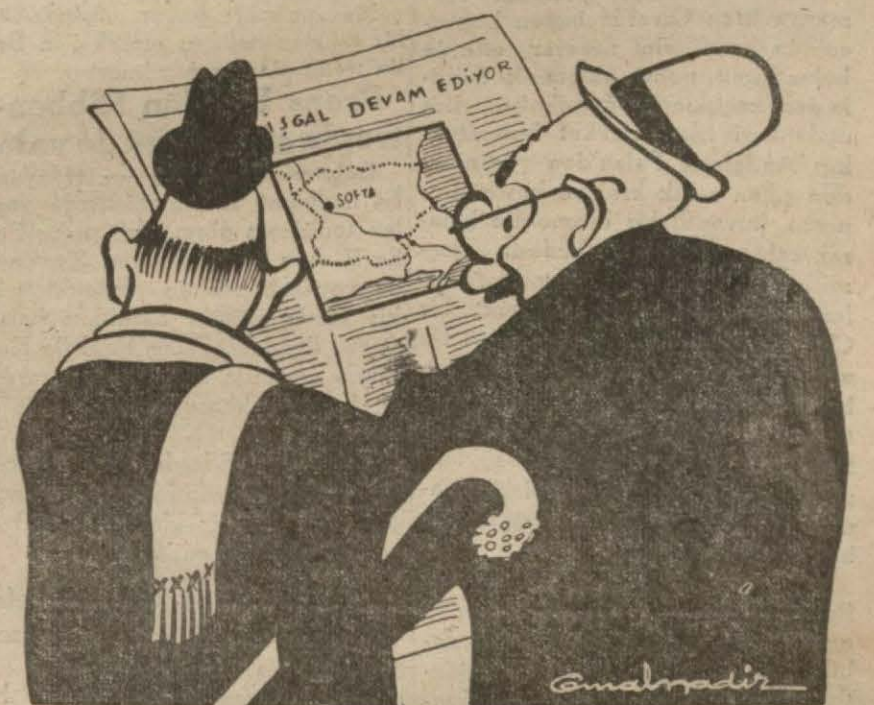
Yunanlılar sonuna kadar harbe edecek

Atina 7 (A.A.) — B. B. C.: Matbuat Nezaretinin radyo ile beyanına göre Arnavutlukta hareket teşebbüsü daima Yunanlıların elinde bulunmaktadır. Vaziyet her cihetten memnuniyete şayandır.

Atina 7 (A.A.) — (B.B.C.) Arnavutlukta Yunan kuvvetleri muhtelif yerlerde ilerlemişlerdir. Yunan topçusu müessir bir ateşle birçok düşman topunu susturmuştur. Merkez mintakasında Yunanlılar bir çarpışma esnasında ilerleyerek fevkalâde müstahkem bir düşman mevziini zaptetmişlerdir.

Atina 7 (A.A.) — B. B. C.: Gazeteler, B. Eden'le general Dill'in ziyaretleri Yunanlılar için yeni bir kuvvet menbâı olduğuna beyanda müttefiktir. Gazeteler, Yunan milletinin her ne olursa olsun harbe sonuna kadar devam etmek hususundaki azmini ve Yunan ordusunun maneviyatı mükemmel olduğunu tebariz ettiriyorlar.

Atina 7 (A.A.) — B. B. C.: Yunan resmi tebliği: Muvaffakiyetli topçu faaliyeti olmuştur.

— Kuzu gibi teslim oldular!..
— Halbuki onlara çoban derlerdi!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliği

Alman tebliği

Altı günde 15 Alman tayyaresi düştü

Berlin 6 (A.A.) — Resmi tebliği: Bulgaristana giden kitalar, manialı eraziye rağmen, tayin edilen mevkiilere 5 marifet varmışlardır.

Bir denizaltı daha dokuz bin tonluk düşman vapuru batırmıştır. Bu denizaltı bu suretle ceman 27 bin tonluk vapur batırması oluyor.

Akdenizde muharebe tayyareleri ve Alman Stuka tayyareleri, refakatlerinde avcı tayyareleri olduğu halde, Malta adasındaki Halfar hava meydanına büyük bir muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Hangarlar, kışalar ve yerde bulunan birçok tayyareler tahrip edilmiştir. Hücum edilen sahanın üstünde cereyan eden hava muharebeleri esnasında avcı tayyareleri üç İngiliz tayyaresi düşürmüştür.

Şimali Afrikada Alman muharebe tayyareleri bir düşman tayyare meydanına büyük bir muvaffakiyetle hücum etmişlerdir.

Keşif tayyareleri Portsmouth'ta askeri tesisatı bombalamışlardır. Kışalarla devlete ait inşaat tezgahlarına isabetler vaki olmuştur. İskoçyanın şark sahilinde bulunan bir muharebe tayyaresi bir İngiliz mayın gemisine tam isabet kaydederek gemiyi tahrip etmiştir.

Avcı tayyarelerinin himayesinde bulunan bazı düşman muharebe tayyarelerinin Fransanın şimaline sokulmak için gündüz yaptıkları teşebbüs avcı tayyarelerimizle tayyare dâfi bataryalarının şiddetli mukavemeti karşısında akamete uğramıştır. Bu hücumda iştirak eden 16 düşman tayyaresinden altısı hava muharebelerinde, biri de dâfi bataryalar tarafından düşürülmüştür.

Düşman tayyareleri, ne gece, ne gündüz Almanya üzerinde görünmemişlerdir.

27 subattan 5 marta kadar düşman ceman 23 tayyare kaybetmiştir. Bunların 16'sı hava muharebelerinde, beşi tayyare bataryaları, ikisi de harp gemileri tarafından düşürülmüştür.

Bundan başka bazı İngiliz tayyareleri de yerde tahrip edilmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 6 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargahının 272 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde işare değer mühim bir şey yoktur. Tayyarelerimiz MİDİLLİ adasının liman tesisatını bombardıman etmişlerdir.

Şimali Afrikada kara ve hava keşif faaliyetleri görülmüştür. Alman hava kuvvetlerine mensup tayyareler, 4 mart tarihinde düşmanın tayyare meydanlarından birini bombardıman etmişlerdir.

Şarkî Afrikada Keren muntakasında tayyarelerimiz geceleyin hatlarımız arasına sokulmak teşebbüsünde bulunan düşman kuvvetlerine mukabil taarruzda bulunmuşlardır. Birkaç esir aldık. Düşman, Eritrenin bazı muntakalarına hava akınları yapmıştır. Tefleat yoktur. Hasarat cüzidir.

Alman hava filoları, müteaddit defalar, Malta adasının hava üslerini bombardıman etmişlerdir. Bir tayyare meydanının tesisatı ile, yerde bulunan tayyareler ve topçu mevzileri müessir surette bombardıman edilmiş ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. Harakât esnasında Hurricane tipinde 3 tayyare düşürülmüştür.

Muhtelif tiplerde diğer üç tayyare de yerde tahrip edilmiştir.

Karol ve madam Lupesko nasıl kaçtılar?

Sahte pasaportla hududu geçtikleri söyleniyor

Madrid 6 (A.A.) — Sabık Romanya kralı Carol'la bayan Lupesko'nun kendilerini nezaret altında bulunduran polisi aldatarak Sevil'den kaçtıkları öğrenilmiştir. Baş aydanberi filen mevkuf bulundukları Andalusia Palas'ından gündülden çıkan sabık kral ve bayan Lupesko kuvvetli bir otomobile binecek sahte pasaportla hududu geçmişlerdir. Badayoz civarında firarilerin bindiği 8 kişilik büyük bir Chrysler otomobili bulunmuştur. Bu mevkiden sonra sabık kral yoluna başka bir otomobile devam etmiştir. Sahte pasaportların bir yabancısı tarafından tedarik edildiği söylenmektedir. Madrid gazeteleri bu firarı, fevkalâde bir nüsha çıkarak haber vermişlerdir.

Sabık krala bayan Lupesko'nun Rosal de la Frontera'da hududu geçtikleri zanaedilmektedir. Otomobilin içinde son günlerde Portekizden gelen bazı kimselerin de bulunduğu söylenmektedir. Sabık kral ve bayan Lupesko otelde 4 büyük köpek bırakmışlardır.

Almanlar kaç türlü harekete geçebilir?

Yunanistana Almanya tarafından indirilecek darbelerle Türkiye alâkasız kalmaz

Times, Alman hedefini şöyle yazıyor: 1 Yugoslavya, 2 Yunanistan, 3 Türkiye

Londra 6 (A.A.) — Times gazetesi başmakalesinde şunları yazmaktadır: Görünüşe nazaran Alman başkumandanlığı aynı zamanda ve yahut birbirini takiben tatbik etmek üzere üç suretle harekete geçebilir. Bu hareketler Yugoslavyaya, Yunanistana ve Türkiyeye karşıdır. Viyana paktının imzasından sonra von Ribbentrop tarafından yapılan beyanata bakılırsa, Almanların, üçüzlü pakta iştirak etmemiş son Balkan memleketi olan Yugoslavyaya karşı şirir harbinin kuvvetlendirilecekları ihtimal dahilindedir.

Bulgaristan işgalinden sonra Alman politikasının ikinci hedefi Yunanistandır. Selâniğe giden en iyi yol ise Yugoslavya topraklarından geçer. Eğer Alman genel kurmayı Bulgaristanın mühareketini temin etmez ve ona karşı cibrî bir hareket göstermek istemezse, ilerleyiş hareketini Struma vadisinden ve hattâ Trakya içinden yapması da ihtimal dahilindedir. Fakat bu yerlerin hiçbirinde, Şimali Fransada veya Flandr'da olduğu gibi Alman motorlî kitalarının serbesçe hareket etmelerine imkân yoktur. Çünkü erazi son derece arızalıdır.

Almanların üçüncü hedefi şüphesiz Türkiyedir ve bu hareket sona baki olmuştur. Türk davası Yunan davası ile müsterektir. Yunanistana müstevîli Almanya tarafından indirilecek darbeler Türkiyeyi alâkasız bırakamaz. Fakat aynı zamanda bu iki millet davası da İngiliz davası ile biridir. Büyük Britanya bu kıyî Afrikada elde ettiği zaferlerden cesaret bularak Mısırda ki üslerine karşı hiçbir tehlike kalmamış olduğu için Yakın Şarkta ki müttetik ile birlikte Hitlerin ilkbahar taarruzuna karşı koymak mevkilindedir. Bay Hitler İngiliz hükümetinin neye karar vermiş olduğunu ve B. Edenin seyyahatını (Devamı 7 nci sahifede)

Berlinin yudurması

Güya, Sovyetler Birliği Rumenlerden Karadeniz üssü istemiş

Londra 6 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Balkan vaziyetinin manzarası, hiç olmazsa zahiren bugün yeniden değişmiş bulunmaktadır. Bu tebeddül Sovyetlerin Romanyaya bir nota vererek Karadenizde bazı üsler talep etmesi üzerine hasıl olmuştur.

Londra'nın salâhiyetli mahfilleri bu haberi teyid eder mahiyette hiç bir malûmata sahip olmadıktan başka haberin doğruluğundan ciddi surette şüphe etmektedirler.

Bu hususta mütalâa beyan edenler Rusların Karadenizde kâfi miktarda üsleri olduğunu hatırlamakta ve Rumen üslerine ihtiyacı olmadığını kaydetmektedirler.

Mevzu bahis haber Moskova'yı bir tekziye mecbur etmek için Berlin tarafından uydurulmuştur.

Prens Paul'un Ribbentropla görüştüğü de yalan

Belgrad 6 (A.A.) — (Havas): İyi malûmat alan mahfillerde yapılan tedkikata göre, naib prens Paul ile B. von Ribbentrop Slovenyada veyahut Alman topraklarında bir yerde mülâki oldukları haberi doğru değildir. Prens Paul ile Kont Ciano arasında bir mülâkat vuku bulduğu hakkındaki sayılar da esassızdır.

Resmî mahfillerde naib prensin Brno'daki şatosunda iki gün geçirildiği fakat hiçbir kimseyi kabul etmediği kaydetmektedirler.

Türk - Fransız ticareti

Ankara 6 (Telefonla) — Fransa ile aramızda ticaret, kontenjan ve tediye anlaşmaları merbutları hükümlerinin önümüzdeki haziran sonuna kadar temdidî tekrâr etmiştir.

Koordinasyon heyetinin kararı

Dün yazdığımız kararlardan biri meriyete girdi

Ankara 6 (Telefonla) — İcabinde armatörlerin gemileri nakledecek alelûmum esya ve malzeme için muayyen bir fiat tesbitine ve yapılacak seferlerin maksada uygun bir şekilde tanzimine dair olan —dün yazdığımız— koordinasyon heyetinin kararı bugünkü Resmî Gazete ile neşrolunmuştur. Bu karar 15 gün sonra meriyete girecektir.

Bina ve arazi

Tadilat komisyonları muvazzaf hale getiriliyor

Ankara 6 (Telefonla) — Bina ve arazi vergisi kanunu mucibince umumî tadiller haricinde yapılması iktiza eden ferdi ve hususî tadilat muamelelerinin tadilat komisyonları tarafından yapılmakta olduğu malûmdur. Bu muamelelerdeki bir takım hususiyetler ve İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerimizde inşaat vesair tebeddülât işlerinin çoğalmasi bu muamelelerin mevcut komisyonlarca muntazam bir surette görülmemesi müşkülâtı kucup olmuştur. Bu komisyonlar gayri muvazzaf oldukları cihetle azası her vakit içtimaa gelmektedir. Ve dolayısıyla halkın işi gecikmektedir.

Diğer taraftan hususî idareler bütçesinde mühim bir varidat membar olan bina ve arazi vergileri bir kısım kazanç, veraset, intikal vergileri ve bazı belediye tapu borçlarına matrah teşkil eden kıymet ve iradaların tayin ve takdiri muameleleri de gecikmektedir.

Bu sebeplerdir ki lüzum görülecek yerlerde tadilat komisyonlarının muvazzaf hale konulmaları zarureti hasıl olmuştur. 1 reis ile 2 azadan teşekkül edecek bir muvazzaf komisyonların reislerine azamî 60, asgarî de 50 şer lira maaş verilmesi düşünülmektedir.

Münhal birçok eczacılık var

Eczacı talebenin mecburî hizmete tâbi tutulması için lâyiha hazırlandı

Ankara 6 (Telefonla) — Hastanelerdeki eczacılıkla belediye eczacılıklarına pek nadir talip çıkmakla tatlıp evsafı haiz eczacı da bulunmadığı için birçok eczacılık münhaldir. Sıhhat Vekâleti bu vaziyeti önleyecek bir tedbir olmak üzere eczacı talebelerin de leylî Tıp Talebe Yurdunda okutularak mecburî hizmete tâbi tutulmasını faydalı görmüş ve bu hususta bir kanun lâiyhası hazırlamıştır. Yurda, Vekâletçe tesbit edilecek miktarda eczacı talebe alınacak ve bunlar, kanun doktorlara tahmil ettiği bilmümle mükellefiyet ve mecburiyetlere tâbi tutulacaklardır.

Türk - Irak veteriner anlaşması

Ankara 6 (Telefonla) — Irakla aramızdaki veteriner anlaşmasının tasdikine dair kanun lâiyhası Meclise verilmiştir.

Taksiler

Hangi otomobillere plâka verilebilir?

Ankara 6 (Telefonla) — Devletçe mübayaa olunan taksi otomobillerinin yerine sahipleri tarafından ikame olunacak otomobillere yeniden plâka verilebilecektir.

Bundan başka 85 numaralı koordinasyon kararının ikinci maddesinde yazılı servis otomobilleri hakkındaki hüküm deniz nakil vasıtalarına da teşmil edilmiştir. Malûm olduğu vechile 85 numaralı karar, benzin vesair petrol müstaklârları müteharrik nakil vasıtalarının tahdide tâbi tutulmasına dairdir.

İngilizlerin Norveçte bir baskını

Norveçte Lofoten adasında 11 Alman vapuru batırıldı

Karaya çıkan müttetik kuvvetler 215 Alman esiri alarak çekildiler

Londra 6 (A.A.) — İngiliz amirallik dairesi ile Norveç bahriyesi tarafından müstereken neşredilen resmî tebliği:

Lofoten adalarına salı sabahı yapılan hücum hakkında şimdi tafsilât verilmesi imkân dahilinde girmiştir. Hücum tam bir muvaffakiyetle neticelenmiştir. Bu taarruz şu üç gaye ile hazırlanmıştır:

Hücum salı sabahı erkenden yapılmıştır. Hafif kuvvetler Alman gemileriyle Alman kontrolü altındaki gemilere taarruz vazifesini deruhte etmişlerdir. Bu arada bazı Norveç bahriyelileri ve İngiliz kıtaatı karaya çıkmıştır.

Yukarıda sayılan bütün hedeflere dikkate lâik bir muvaffakiyetle irişilmiştir. Düşmanın 9 ticaret vapuru ile düşman kontrolü altında bulunan bir Norveç vapuru ve bir silâhlı Alman balıkçı gemisi batırılmıştır. Düşmanın uğradığı ziyatı mecmuu takriben 18,000 tona balık olmaktadır. Batan en büyük vapur tamamen yüklü 6000 tonluk bir Alman vapuru olmuştur.

Müttetik kuvvetler bütün hedeflerine vasil olduktan sonra 215 Alman esiri ve 10 Quialing alarak çekilmişlerdir. Keza kuvvetlerimiz İngiltereye hürriyet davası için muharip yurddaşlarına iltihak şiddetle arzu eden birçok Norveç vatandaşları da getirmişlerdir.

İtalyan esirleri

Hindistana gönderilenlerin miktarı 30 bini buldu

Yeni Delhi 6 (A.A.) — Hindistan kuvvetleri başkumandanı general sir Claud Auchinleck, Hindistanda bulunan İtalyan esirlerinin 1 martta 30 bine balığ olduğunu söylemiştir. Bunların arasında 21 general ve bir amiral vardır.

Batırılan İtalyan vapurları

Atina 6 (A.A.) — Atina radyosu bildiriyor: Arnavutlukta ele geçirilen İtalyan harp esirlerine göre, dağ avcı kıtaatını nakleden vapur torpillenerek batırıldığı zaman 1500 İtalyan dağ avcısı boğulmuştur.

İtalyan esirleri aynı zamanda iki vapuruna daha battığını bildirmişlerdir. Bu vapurların bir katır ve inmanio fıkasının 67 nci alayına teçhizat, diğeri de "Toskana kurtları" ismini taşıyan alaya top nakletmekte idi.

Gene esirlerin bildirdiğine göre, müttetik hava kuvvetlerinin yaptığı akımlar neticesinde İtalyanlar çok büyük ziyat vermişler ve atalarında kargasahklar çıkmıştır.

Avlonyada

İngilizler, düşman harp gemilerine hücum etti

Kahire 6 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhı tarafından dün neşredilen tebliği: Dün bombardıman tayyarelerimiz Avlonya açıklarında düşman harp gemilerine hücum etmişlerdir. Hava kuvvetlerimiz, İtalyan şarkî Afrika'sında bütün cephelelerde ilerleyen kıtaatımıza müzaheret etmişlerdir. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden ikisi üssüne dönmemiştir.

Bir İtalyan işe gemisi batırıldı

Atina 6 (A.A.) — Yunan Bahriye Nezaretinin tebliği: 23 şubat gece yarısına doğru «Nereus» denizaltısı: Adriyatikte iki destroyerin himayesinde iki işe gemisinin mürekkep bir İtalyan kafilisine tesadüf etmiştir. Yunan denizaltısı iki işe gemisinden birini torpilliyerek batırmıştır.

B. Eden ve General Dill Kahireye döndüler

Yunanistan misafirlerine hediyeler verdi

B. Eden Yunanistanın kahramanca mukavemetinden takdirle bahsetti

Kahire 6 (A.A.) — B. Eden ve general Sir John Dill, Ankara ve Atina ziyaretlerinden Kahireye dönmüşlerdir.

Atina 6 (A.A.) — Payitaht Nazırı B. Kocas, eski bir Atina âdetine uyarak, B. Eden ile general sir John Dill'e, ziyaretlerinin birer hatırası olmak üzere, bazı hediyeler takdim etmiştir. B. Eden'e verilen hediyeler, bir Bizans tablosu ile 1821 Yunan ihtilâlinde kalma iki tabanca ve Yunanistan manzaralarından mürekkep bir albümle birkaç parça Rodos işlemlerinden ibarettir. General Dill'e verilen hediyeler ise Ayayorgi'yi temsil eden bir Bizans tablosu ile Yunan ihtilâli devrine ait bir kılıçtan ve Yunanistan manzaralarından mürekkep bir albümden müteekkildir.

B. Eden ile general Dill bu hediyeleri İngiliz milletli namına büyük bir memnuniyetle kabul etmekte olduklarını söylemişler ve İngiltere ile Yunanistan arasındaki sıkı dostluğu her an hatırlatmağa bir vesile teşkil etmeleri için, bunların millî ve artistik koleksiyonlar arasına konulmasını temin maksadıyla icab eden teşebbüslerde bulunacaklarını ilâve etmişlerdir.

B. Eden'in hitabesi

Atina 6 (A.A.) — B. Eden Yunan milletine şu hitabede bulunmuştur: «Unutluz bir saatte Yunanistanın misafiri olduk. Bize gösterilen hüsnû kabulden derin bir heyecan içindiyiz. Yunan milletinin vahşiyan bir hücumu karşı gösterdiği kahramanca mukavemeti biz bütün İngilizler aylardan beri takdirle takip ettik. Şefleriniz tarafından hazırlanan ve ordunuz tarafından cesaretle tatbik edilen parlak menkıbeyi tehalükle takip ettik. Şimdi Yunan er ve kadımların cesaret ve azmî hakkında bizzat bir fikir hasıl etti. 2300 sene evvel Atina'da denilirdi ki, saadetin şırı hürriyet, hürriyetin sırrı da cesarettir. Bu büyük ananeye yeni bir hayat verdiniz.

Biz İngilizler, donanmamızın ve hava kuvvetlerimizin büyük muzafferiyetlerinize yardım etmek imtiyazına nail olmalarından dolayı iftihar duyuyoruz. İstikbal ızırphalı olabilir. Fakat emin olunuz ki zafer kazanılmadan evvel gayretlerimizi gevşetmiyeceğiz.»

Yunan milletî müttehittir

Bir kabine buhranı husule geleceği hakkındaki haber hayal mahsulüdür

Atina 6 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Belgrad'da çıkan Vreme gazetesi, bir Rumen gazetesinden naklen neşrettiği tamamilen uydurma bir haberle «eğer Yunan Başvekili İngilizlerin teklifatını kabul ederse Yunanistanda bir kabine buhranı husule geleceğini» yazmıştır. Aynı haber, o vakit millet, musta'fa kabine tarafından İngilizlere karşı yapılan taahhüdâtı tanımadığı için yeni teşkil olunacak hükûmetin İtalya ile sulh akdedeceğini de bildirmektedir.

Tamamile hayal mahsulü olan bu havadisleri en katî surette tekzip ederiz. Şimdiki Yunan hükûmeti, takip ettiği siyasette, müsellâh bütün Yunan milletinin tam ve müttehit itimadına mazhurdur.

Ne bir ihtilâf, ne bir ihtirazi kayı, bu harbi tam zafere götürmek hususunda birlik bulunan Yunan milletinden hiçbir ferdin vicdanında yer bulmamıştır. Buna vasil olmak için millet, şimdiye kadar yaptığı fedakârlıklara her fedakârlığı ilâve etmeğe ve «sonuna kadar harp» siyaseti karşısına ne tehditler ve ne tehlikeler dikilirse dikilse azminden dönmemeğe karar vermiştir.

Bu sebeple denilebilir ki hiçbir Yunan hükûmeti, bu millî politikayı nefsinde toplamış olan bugünkü hükûmet kadar, milletî temsil kabiliyetini ihraz edememiştir.

Kısa mülâkatlar

Genç neslin tanınmış şairi Celâl Silay diyor ki...

Yeni neslin tanınmış şairlerinden Celâl Silay'a sordum:

— Şiirleriniz arasında en sevdiğiniz mısra hangisidir?

Şair, yüzündeki daimî tebessümle tereddütsüz cevap verdi:

— «Tabiatın sakal, büyük halinde inadı!» mısraı...

— Kaç sahifelik kaç eser yazdınız?

— Altı kitabım intişar etti. Biri meselâ 50 kûsur, diğeri 60 kûsur sahifedir.

— Divan edebiyatını anlayabiliyor musunuz? Meselâ bir gazeli, bir kasideyi okusanız manasını çıkarabilir misiniz?

Celâl Silay, hiddetlenmiş gibi âdetâ haykırdı:

— Herhangi bir divanı verin bakalım!

Bu mevzu üzerinde nezaketen fazla ısrar etmedim.

— Kudemadan kimi beğenirsiniz?

— Fuzuli'yi... Fakat bedbinliği zekâ zaafî telâkki ederim... Ve bu yüzden kendisine karşı hayranlığım sarsılır!

— Tanzimattan sonraki şairlerden takdir ettiğiniz?

— Tek şair olarak Haşim'e bayılırım...

Mecliste bulunanlardan Cemal Nadir Güler, başını kaldırdı:

— Bugünün tek tip cereyanına uyduğundan dolayı olacak... - dedi; ve masasına tekrar işlere karikatürünü yapmaktâ devam etti.

Celâl Silay devamla:

— Evvelce Nazım Hikmeti de beğenirdim. Fakat sonra eserleri beni tatmin edemedi oldu. Şimdi en ziyade Fazıl Hüsnü'yü seviyorum.

— ?

İnsad ederek bu şairin eserini ezberinden okumaya başladık: Kim aldatmış bu kadar insanı? Kimcekler aldırıyor ölüme. Ölümlü Ey gökten büyük! Sığdıramıyorum seni gönlüme...

Celâl Silay kendi aleyhinde birçok laflar söylediyse de Cemal Nadirle birlikte:

— Haydi bunları yazmaya... Gençliğe kıymal! - dedik.

Yürük Çelebi

İngiliz - Bulgar

İngiltere Hariciye Müsteşarı münasebatın kesilmesi sebeplerini anlattı

Londra 6 (A.A.) — Reuter: Avam kamarasında, Sofyadaki İngiliz elçisinin geri çekilmesi hakkında sorulan bir suale cevap veren Hariciye müsteşarı B. Butler, aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

İngilterenin Sofya elçisinin dün Bulgar hükûmetine İngiliz diplomatik heyetinin geri çekilmesi hakkında bir nota vermiş olduğu malûmdur.

Bu geri çekmenin sebepleri, hülâsatan şudur:

Alman kitalarından mürekkep, miktarı daima fazla bulunan bir kuvvetin Bulgar erazisinde bulunması — ki bunun hedefi ancak müttetik Yunanistanı tehdit etmek olabilir — ve Bulgar hükûmetinin Alman işgalinde fiil surette işbirliği yapması, Bulgaristanda bir İngiliz diplomatik müessesili heyetinin idamesi ile kabûl telif değildir.

İngiliz hükûmeti, Bulgaristanın bu kararından pişman olacağından şüphe etmemektedir.

Avam kamarası azası, bu beyanâtı alkışlarla karşılamıştır.

Bunu müteakip, işçi partisinden B. Thon, B. Eden'in ne zaman dönceğini sormuştur. B. Butler, bu suale şu cevabı vermiştir:

Mükemmel vazifesini bitirince.

Ne demeli?

Yeni Sabahta kocaman bir serlevha:

«İbret alınacak bir imar şime ve hamlesi»

Böyle.

dememeli

«Zira şime» kelimesi eskimiştir. Karşılığı olan «chuk, tabiat, huy» da bu mevkide ibareye uymadığından «ibret alınacak bir imar hareket ve hamlesi»

demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Estetik sansürü

İncelmiş zevk sahibi bir çocukluk arkadaşım vardır.

İstanbul'un ücrâ semtlerini bazan birlikte gezeriz. Vezinden, kafiye-den, berceste mısradan konuşuruz.

Ansızın, bir noktada duruverir: — Bak... - diye parmağını uzatır... - Ne güzeeel!

İşaret ettiği tarafta tek insan yoktur. İki ahşap evin cumbalı ve ala-

ca karanlık aralığından Sultanahmed camii'nin minareleri ve kubbe-

leri görünür.

Ressamlar, sinemacılar fotoğraflar için ne mevzu.

Onun bu farkedilişine hayran, bakarım.

Sonra, bir büyük ağacı gösterir. Bir çeşmenin önünde duraklar...

Çarpılmış bir duvar üzerinden bahar salımlarının sarıksı kendisini saatlerce oyalayabilir.

Geçen gün:

— Bir yazını okumuştum, beğendim. Hâlâ zihnimi kurcalıyor; fakat natamam buldum! - dedi.

Bu sanatkar dostumun fikri ben-çe çok ehemmiyetliydi:

— Nedir? - dedim.

— «Tercüme eserlere sansür konulmalıdır.» diyordun. «Sultan Hamid zamanındaki bazı kitaplar üzer-

inde Maarif Nezareti cilesinin ruhsatı ile tab' olunmuştu. diye biy kayıt var-

dır. O zaman siyasi bakımdan kontrol mevzu bahismiş. Şimdi ise, zevk

bakımından aynı tedbir ve müsa-

ade usulünü vazetmeliyiz. Kültür-

müzün kurtuluşu için başka çare yok.» İşte azizim, senin fikrin buy-

du. Doğru amma, söyledikim gibi, eksik.

— ?

— Yalnız tercüme eserlere değil, bütün eserlere fikri mahsulâtın-

ticaret emtiasına, el sanayiinden bi-na yapıcılığına kadar, her şeye, her

şeye bir estetik kontrol konulmalı-

dır... Şayet elimde iktidar olsa bu-

nu diktatöresine usul itihâz eder-

im... Şu yeni yapılar beton bina-

nın sakaletine bak! Canım asarı atı-

kadan camii kötü kalıbı ile nasıl

maskelemiş... Şu vitrindeki halı de-

senini görüyor musun?... Eski halı-

çığımızın nefasetine nazaran ne

geridir... Aman şu tabelaların yan

ana duruşundak, kerahet... Şu yeni

açılan mağazanın çiy boyası... Şu

gramofonda akseken şarkının baya-

ğılığı... Şu... Su... Su... Su... Saymak-

la bitmez, dostum her eserimizde,

her mahsulümüzde bir zevk seviyesi

düşünüldüğü sezmemek elden gelmi-

yor...

— Pekii... - dedim. - Kontrolör

kim olacak?... Ona nasıl mukadderatımı emni-

yet edeceğiz?... Zahir muallim kad-

rosu yetiştirir gibi, bir zevk müfettiş

kadrosu yaratmalı... Başka çare yok!!!

— O, bu, şu... Bilmem... Ancak

muhakkak ki, böyle alabildiğine

sektelet fabrikası halinde çalışmamız

zümme geçmeli... Başka çare bul-

amıyoruz... Kenardan «zevk ba-

kımından neşrine müsaade olunur»

damgası bulunmıyarak maddi ve ma-

nevî eserlere hayat hakkı verilme-

meli...

(Vâ - Nâ)

Linyit tahriri ruhsatnameleri

Ankara 6 (Telefonla) — Linyit tahriri ruhsatnamesini haiz olanlara madenin geliştirilmesinde fennî şartlara riayet etmek, istihşalât ve imrâratı ait aylık cedvelleri muntazaman İktisad Vekâletine göndermek, muayyen müddet zarfında ihalesine ait muamelelere tevessül edilmek ve ihale muamelesi gereği gibi takip olunmak şartları ile İktisad Vekâleti tarafından 2000 ton-

dan fazla imrârat müsaadesi verile-

mesi hakkındaki koordinasyon he-

metinin kararı bugünkü Resmî Ga-

zetedir neşrolu'arak meriyete gir-

miştir.

— Larisa bombardımanı tari-

hin yazdığı faciaları gölgede

birakacak bay Amca...

Ekmek hakkın-da tedhikler

Fiatin bir mikdar daha ucuzlatılması ümid ediliyor

Buğday çuvalından alınan 146 kuruş korunma vergisinin 100 kuruşa indirileceğini yazmıştık. Dün bu hususta Vekâletten Belediye'ye tebligat yapılmış olduğundan, ekmeğin bir miktar daha ucuzlatılması kabil olacaktır.

Evvelki gün Galatadaki bir fırında yeni ekmeğin tecrübesi yapıldığını yazmıştık. Tecrübe iyi netice vermiş, tecrübeler bir müddet daha devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

İzmir ve Ankara'dan yeni tip un ve ekmeğin temini için yazılmış, tedkik edilmiştir. İstanbul'da çıkan yeni tip ekmeğin İzmir ve Ankara'dakinden daha piskin olduğu görülmüştür.

Fırıncılar ekmeğe, parlaması için bulama sürmekte idi. Yeni tip ekmeğe bulama sürülmemesi alâkadarlara teblig edilmiştir.

Azamî fiat

Yeni teşkilât bu işi tedkik edecek

Fiat tesbitine lüzum görülen yiyecek maddelerine ve giyecek eşyasına Fiat mürakabe komisyonu tarafından Azamî kâr haddi ve Azamî satış fiyatları konulmaktadır. Narh üzerine satılan maddelerin sayısı her hafta bir miktar daha çoğalmaktadır. Muhtelif maddelere Azamî kâr ve satış fiyatı haddi tesbit edilirken bir taraftan da Ticaret Vekâletinin piyasadaki tedkikleri ilerlemektedir.

Şimdiye kadar yapılan tedkiklere göre, Azamî kâr haddi ve Azamî satış fiyatı tesbit edilen bazı maddelerin zamanla ucuzladığı veya maliyet fiyatlarının arttığı görülmektedir. Fiat mürakabe komisyonu narh usulünü ihdas ettikten sonra fiat temevvilleri ile alâkadar olmuyor. Yalnız satışları-

daki kontrola Fiat mürakabe bürosu memurları tarafından nezaret ediliyor. Bu cihetle Azamî fiyatı tesbit usulünün mahzurlu taraflarına raslan-

mıştır. Ticaret Vekâletinin bu hususta ne karar vereceği bilinmiyor.

İşe teşkilâtı esaslı faaliyete geçtikten sonra fiat tesbiti işlerini yeniden etüd edecektir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Dün muhtelif mekânlara ihraç edilen malların yekûnu 160 bin lirayı bulmuştur. Dünkü ihracatın mühim bir kısmı Almanya'ya yapılmıştır.

★ İstanbul konservatuvarı klasik kısmı konserlerine hazırlardan itibaren başlanacaktır. 400 eski şarkı pişâğı alınmıştır. Muhtelif şehirlerde halk şarkılarının tesbitine devam ediliyor.

★ Bebekle İstinye arasında yolda istismâk muamelelerine devam ediliyor. İstismâk muameleleri tamamlanan bir kısım evleri müstecirlerin tahliye etmedikleri görülmüştür. Belediye, istismâk edilen evlerdeki kim-seleri polis kuvveti ile dışarı çıkartacaktır.

★ Dün yapılan beledi zabıta kontrolunda karnesiz çalışan üç sofor yakalanmış, tramvaylar yürürken inip binen on üç kişiden birer lira para cezası alınmış, sinemalarda sigara içen beş kişi yakalanarak haklarında ceza zabıtları tanzim edilmiş, Üsküdar tarafındaki fırınların hepsinden nümûnelik ekmeğin alınarak tahlil için kimyahaneye gönderilmiştir.

★ Beyoğlunda Tomtom sokağında oturan on beş yaşlarında Lito isminde bir İtalyan çocuğu, bisikletle Yeni-çarşı caddesinden geçenleri görür Vİ-talinin kullandığı otomobilin sadme-sine uğramış, yaralanmıştır. Polis, yaralı çocuğu tedavi altına almış, sofor yakalanmıştır.

★ Belediye temizlik amelesinden Ali, Dün Galata köprüsünde çalışır-ken, sofor Hüseyin Öcal'ın idaresin-deki otomobilin sadmesine uğruyarak

ehemmiyetli surette yaralanmış, polis tarafından tedavi için Etilal hastane-sine kaldırılmış, sofor de yakalanmış-tır.

— İzmirde zelzele

İzmir 6 (A.A.) — Evvelki gece saat 2,25 de Dikili kazasında altı saniye devam eden orta şiddette bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

— İtalyan tayyareleri yukarıdan saldırıyor...

— Sonunda hepsi de cezalarını buluyorlar amma olan da oluyor...

— Anlaşıyor ki fırsat düşkünlerinin kulakları daima kırıktır...

— B. A. — Bereket versin ki zelzele her gün olmuyor...

ŞEHİR HABERLERİ

İhtikârla mücadele

Dün bazı tacirler ihtikâr suçile adliyeye teslim edildiler

Dün toplanan fiat murakabe komisyonu bazı muhtekirleri adliyeye teslim etmiştir. Bunlar kumaş ihtikârı yapan bir manifaturacı, yüzde yüz kârla kaşar peyniri satan iki bakkal, Balıkpazarında yüksek fiyatla nişadır satan bir nişadırıcıdır.

Sultanhamamı civarında muteber bir manifatura mağazasının mallarını yüksek fiatla ve fatura vermeden sattığı, Alman mallarını İngiliz malı diye gösterdiği tesbit edilmiştir.

Bu mağazanın sahipleri de cümhuriyet müddeumumiliğine teslim edilen muhtekirler arasındadır.

Peynir fiatleri

Fiat mürakabe bürosu memurları buzhanelere bakkal dükkanlarındaki beyaz, kaşar ve graviyera peynirlerinin miktarını, bunların kimle-re ait olduklarını tesbit etmekte idi. Memurların faaliyeti nihayetlenmiş, buzhane ve dükkanlardaki her cins peynirin miktarı tesbit edilerek neticeden fiat murakabe komisyonu haberdar edilmiştir. Memurlar kon-

trollarına bundan sonra da devam edecek, gizli peynir bulunup bulunmadığını araştıraraklardır. Düne kadar yapılan kontrollara nazaran buzhanelerde bekletilen beyaz peynir miktarı 2941 teneke, kaşar peynirinin miktarı 505 çuval ve 395 sıradan ibarettir. Graviyera peyniri ise 326 sandıktır.

Fiat murakabe komisyonu, istedikçe bu peynirleri piyasaya çıkar-mağa mezdur. Komisyona müracaat edip peynir talebinde bulunanlar buzhanelere gönderilecek, ve bunlar paralarını vererek istedikçi miktar peyniri alabileceklerdir. Peynir-lerin bedeli bilâhare sahiplerine verilecektir.

Komiyon lüks peynir fiyatını tah-dit etmemiştir. Beyaz ve kaşar peyniri darlığı karşısında lüks peynir fiyatları alabildiğine yükselmiştir. Komiyon dünkü toplantısında lüks peynirlere de fiat koymuştur. Lüks peynirler perakende kilosu 110, toptan 95 kuruşa satılabilecektir.

Karilerimizin mektupları

Beni vatandaşlık haklarımdan kimse mahrum bırakamaz!

Askerden terhis edildikten sonra eski vazifeme girmek istedim. Fakat bazı şerait olduğunu söylediler. Vesikalarımın hazırlanması için dört, beş lira kadar para lazım imiş ki, bu da bende yoktu. Bütün varımı yoğunu askerlikte sarfettiğimden tekrar kazanmak için çalışmak mecburiyetindeydim. Bu halimi Valiye anlatmak istedim. Birçok defalar kapısında bekledim. Oraların in-zibatile meşgul olanlar, beni «ta-ciz ediyorum» diye, Dr. Lütfi Kırdarın huzuruna bırakmadılar. Karakollara posta ettiler. Tam altı saat bekletildim, isticvab olundum. Nihayet, zararsız biri olduğum meydana çıktı. Fakat «bir daha Valiye gitmeyeceksin!» diye tahliye olundum. Vali de demokrat bir zatır. Haftada iki gün müracaatçıları kabul edip dinlediği halde, beni ne salâhi-yette bu vatandaşlık hakkımdan mahrum bırakıyorlar? Gidip der-dimi anlatmağa kalkarsam tekrar karakola gönderilirim diye korkuyorum. Halbuki ben bütün mükellefiyetlerimi yapmış, namu-sile çalışmak ve hayatını kazan-mak isteyen bir vatandaşım. Lütfen dikkati celbediniz.

Kumkapı, Kadırga caddesi 40 numarada: Fahri

Vilâyet ilk tedrisat meclisi

Vilâyet ilk tedrisat meclisi her dört senede bir seçilir. Meclis, seçim müddeti bitmiş olduğundan, nisan ayında yenilenecektir. Maarif müdür-lüğü mekteplere tebligat yapmış, her mektepten seçim işleri ile istigal etmek üzere iki muallimin seçilmesini istemiştir.

Şark şimendiferleri müstahdemininin davası

Bine yakın Şark şimendiferleri müstahdemininin, eski şirket aleyhi-ne açmış olduğu tazminat ve ikrami-ye tevzî davası hakkında birinci tica-ret mahkemesi tarafından seçilen ehil vukuf, icab eden tedkikleri bitir-miştir. Bu dâvaya bugün saat on beş-te devam edilecektir.

Gümrükteki kahveler

Bugün de piyasaya 430 çuval çıkarılacak

Gümrüklerde sahipsiz veya tüccar malı olarak bekletilen kahvelerin piyasaya çıkarılması için teşebbüslere geçilmiştir. Mevcud kahvelerin piyasaya çıkarılmasında gümrük idaresi-nin hiçbir rolü yoktur. Tüccar, Tica-ret Vekâletinden alacakları müsaade vesikaları ile gümrüklere müracaat etmekte, malını çekmektedir.

Peyderpey piyasaya çıkarılan kahveler Kahve ithalât birliğinin nezareti altında muayyen miktarda dağıtılmaktadır. Kave tevziyatı yapıldığı gün kahvecilere uğruyan, müşteriler bir miktar kahve tedarik edilebilmektedir.

Gümrüklerdeki kahvelerden 430 çuval bugün piyasaya çıkarılacak, satılacaktır.

İthalât eşyası

Yolda beklememesi için tedbir alınıyor

Parası verilip satın alınan ithalât eşyasından bir kısmının memleket haricindeki iskelelerde uzun müddet bekletildiği anlaşılmaktadır. Aylarca evvel bu şekilde parası verilen otomobil lastikleri, kahveler, boş çuvalar elân bazı ihraç iskelelerinde bulunuyor. Sevkiyat işinde bati hareket edilmesi, tüccarları ve dolayısıyla piyasayı mütezarrir etmektedir.

Bundan sonra ithalât eşyası satın alındığı sırada her türlü nakliyat muamelesi de tamamlanacak, mallar ondan sonra yola çıkarılacaktır. Bu usulün ihdasından sonra tüccar mallarının daha çabuk memleketimize ithalî kabil olabileceği kanaati mevcuttur.

İskelelerde elân bekletilen ticaret eşyalarının memleketimize ithalî için lazım gelen teşebbüslere geçilmiştir.

Çamlıca ve civarının tafsîlât plânı hazırlandı

Çamlıca ve civarının tafsîlât plânı ikmal edilmiştir. B. Prostun tedkikinden geçirilen plân, tasdik edilmek üzere, Şehir meclisine sevkedilecektir.

Şehir tiyatrosu hasılatı

Şehir Tiyatrosunun kuruluşundan beri geçirdiği safhalar bir raporia Belediye Reisliğine bildirilmiştir. Bu seneki tiyatro hasılatının geçen senelerdeki hasılatından fazla olduğu görülmüştür.

Havagazi şirketleri her ay rapor verecekler

Havagazi şirketleri her ay muntazaman Belediye'ye rapor vermeğe mecburdur. Şirketler, raporlarında, tesistaki ârizalardan tamirat ve inşaatın bahsetmektedirler. Raporların her ay verildiğini gören Belediye Reisliği, şirketlere müracaat etmiştir. Şirket mümessilleri her birinin 135 kilometrelik tesisatı bulunduğunu ileri sürerek, raporların hiç olmazsa iki ayda verilmesini istemişlerdir. Belediye, şirketlere yaptığı tebligatta, tesisatın kontrol işlerinde çalışan ekip-lerin birden üçe çıkarılmasını, her ay rapor verilmesini istemiştir.

Peynirden zehirlenme

Yeşilköyde B. Nuri, üç gün evvel, Eminönünde Tahmis sokağında bir peynirden aldığı peyniri yemiş, müteakiben zehirlenme alâimî gösterdiğinden Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

İşe el koyan zabıta, bu peynirden bir miktar alarak tahlil için kimyahaneye göndermiştir. Tahlilî müteakip zehirlenmenin hakiki mahiyeti anlaşılabilecektir.

Hatıra

Filim işleri ile uğraşan bir tanıdığım bana şunları anlattı:

— Son zamanlarda İstanbul'da bir moda çıktı. Hatıra meraklıları zaman zaman evlendikleri gün kısa birer filimlerini çekiyorlar. Böyle merasimleri tesbit ederek, hatırasını saklamak üzere evvelden yalnız fotoğraf çıkarırdı. Şimdi kısa kısa filimler bunların yerine geçiyor.

Meselâ geçen ay bu suretle üç ahabbımın nisan, iki ahabbımın da evlenme merasimini kendi elimle filme çektim.

Bu filimleri de nişanlanlara ve evlenenlere verdim. Onları bunları hatıraların en canlısı, ve en güzeli addediyorlar. Pek doğru bir şey... Hele bu son Avrupa harbi çıkma-saydı, memleket bol bol film gel-seydi ve bunlar ucuza mal olsaydı bu moda daha ziyade alıp yürü-yecekti.

Filim işleri ile uğraşan bu zatın sözlerini dinlerken ekşime geldi. Tanıdığım meşhur doktorlardan biri de çocuğum ilk doğduğu günkü halini, onun ağlamasını, yüzünün hatlarını yine böyle kısa bir filmle tesbit ettirmişti.

İnsanları, seneler geçtikten sonra, övünmeleri için veyahuc çocukluk, gençlik, orta yaşlılık günlerini bir daha yaşamak maksadile sakladıkları hatıralar gittikçe daha canlı, daha hareketli bir hale geliyor.

Belki bundan 35-40 sene sonra evlerde «aile albümleri» yerine küçük birer beyaz sinema perdesi bulunacak. Eski hatıraları yaşamak, onları yeniden canlandırmak arzusu uyanınca salondaki elektrikli sön-dürülecek ve beyaz perdenin üzerinde meselâ büyük validenizin nikâhlandığı günün intibalarını seyre-deceksiniz. İşte yeni eviler belediye dairesinin merdivenlerinden iniyor-lar. Damad dehşetli heyecanlı... Büyük valideniz beyaz bir elbise giymiş...

Filmi seyreden gençlerden biri soruyor:

— Su arkadaki kalabalıkta, sağ tarafta görünen gençler nasıl giymiş?...?

Bir ihtiyar buna cevap veriyor: — 1941 modeli giymişler ev-lâdım... İşte o zamanın Bobstil denilen giyişi böyle idi...

— Aman ne garip giymiş!...

Hatıraların böyle daha asri va-sıtalarından istifade ederek daha canlı, daha hareketli bir hale getirilme-si çok iyi, çok teselli verici bir şey...

İnsanlar gençliklerini, bütün hare-ketleri, neseleri ve seveleri ile birlikt-e olduğu gibi muhafaza edecekler...

Konserve yapın yaş meyvaları bile sakladığımız halde neden en güzel günlerimizden bir sahneyi, bir yürüyüşü, bir gülüşü senelerce muhafaza edemeyelim... Hem hatıralar da bazı hadiselerim, bazı güzel gün-lerin konservesi değil midir?

Hikmet Feridun Es

Türk tarih kurumunun aylık ilmî toplantısı

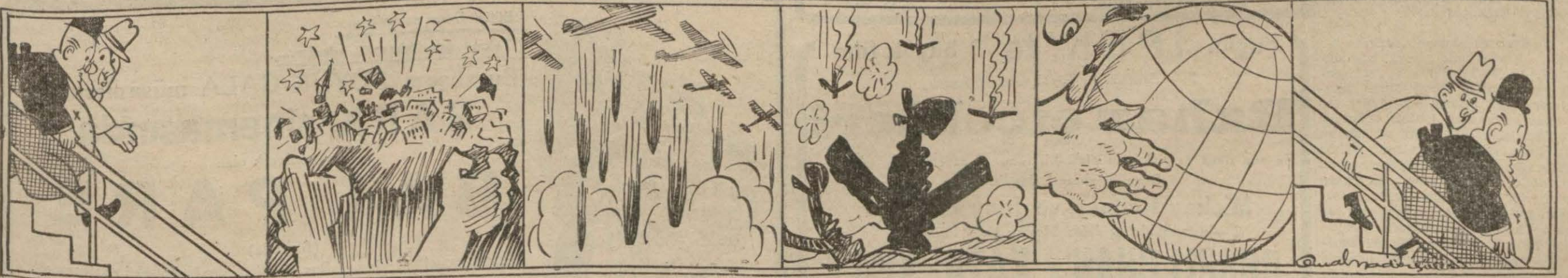
Ankara 5 (A.A.) — Bize verilen malûmat göre, Türk tarih kurumun dil ve tarih - coğrafya fakültesi binasında tertip edilen aylık ilmî toplantıların ikincisi 8 mart 1941 cumartesi günü saat 15 de yapılacak ve toplantıda, antropoloji doçenti doktor Muzaffer Şenyürek, Anadolu bakırçığı ve eti sekensinin antropoloji tetkiki hakkında konuşacaktır.

Alâkadar olanlar bu toplantıya serbestçe iştirak edeceklerdir.

Milâ'o'daki

Banka Komerçiyale İtalyana Müdüriyeti merkezli 1940 senesi bilançosunu tedkik etmiş ve yüzde dört nisbetinde dividend tevziñi 22 Mart 1941 tarihinde toplanacak olan Heyeti umumiyyeye teklif etlemişti. 20 Subat tarihinde karar altına almıştı.

Bay Amcaya göre ...

— Larisa bombardımanı tarihin yazdığı faciaları gölgede bırakacak bay Amca...

... Düşün bir kerre: Zelzele aşağıdan sarıyor...

... İtalyan tayyareleri yukarıdan saldırıyor...

... Sonunda hepsi de cezalarını buluyorlar amma olan da oluyor...

... Anlaşıyor ki fırsat düşkünlerinin kulakları daima kırıktır...

— B. A. — Bereket versin ki zelzele her gün olmuyor...

Eski Rüşdiyeler...

Hicri 13. yüzyılın yarısına kadar bizde tahsil müesseseleri talebe uluma mahsus medreselerle bazı hayır sahipleri tarafından inşa edilen mahalle mekteplerinden, bir de üçüncü Selim zamanında kurulan askeri mekteplerden ibaretti.

Maarife olan ihtiyaç, sanayile taalluku cihetle, en evvel 1848 tarihinde (Meclisi umuru-nafia)ca nazarı dikkate alınmış. 1254 yılı zilkadesinin 21. nci günü intişar eden (Takvimi Vekayi) gazetesindeki lâyihâ ile keyfiyet mer'celi âlisine arz olunmuş. Bu lâyihadan hülasa ediyorum:

(Askerin terbiye ve talimleri için harbiye, bahriye hendese, tıp fenlerine müteallik mektepler mevcut fakat bunlara alınan şakirdanın türkçeyi okuyup yazmaya bile kudretleri olmadığından girdikleri mektepte mukaddematı anlamaya muktedir olmadıkları, bunun da mahalle mekteplerindeki karışıklık ve usulsüzlükten neşet ettiği. Herkesin az vakitte ilim tahsil eylemelerini lüzum gelirken bilâkis ekserisinin bibehre kalmalarının mahalle mekteplerinde bir kalde ve nizamın bulunmamasından tevellüd eylediği. Ulum ve maarifin taamümüne kolaylık olmak üzere, mevcut mahalle mekteplerine nizam verilmesi; hocalarının malûmat dereceleri memurlar tayinile tefiş olunup muktedir olanların kullanılması; şakirdanın ayrı ayrı ders okumaları hem vakit ziyadı, hem de muallimlerin istigallerini mucip olmakla münasip olduğu takdirde şakirdanın başka başka sınıflara taksimi ve aynı sınıftakilerle birden ders verilmesi. Herkes evladını temiz vakti olan 4 nci hayet 5 yaşına gelince mektebe verip hilâfında hareket ederse itabı uğruyağacının bildirilmesi. Bu hususlar, ilim ve ülemaya (nezaret) âmmesi ve bu uğurda malûmatı tamme al) olan Şehisâlm efendinin rey ve mütalâasına menud olmakla bilcümle memaliki şahaneide icra olunmak üzere evvelimide İstanbulda bulunan mekteplerin münasip vehile tanzim ve ihyasına müstahilleyh tarafından himmet buyurulmak keyfiyeti (Umuru Nafia meclisi) memurları bendelerinin tenisip gerdeleri olduğu karerini ilmi âil buyurulda emrülferman...)

Bu lâyihâ üzerine Babıâli Darı şurası ve Divanı ahkâmı adlıyede dâhi müzakerat cereyan ederek bazı tadilat yapıldıktan sonra icabının icrasına irade çıkmış. (Mektebi maarif adlıyede) ile dördü İstanbulda, biri Üsküdar'da beş adet rüşdiye açılmış. Kelime rüşten geliyor. Asıl mânası, hakiki yoldan yürüme, doğruluk, akıl ve temiziy sahibi olma; buradaki mânası da iptidaiden sonra girilen mekteptir.

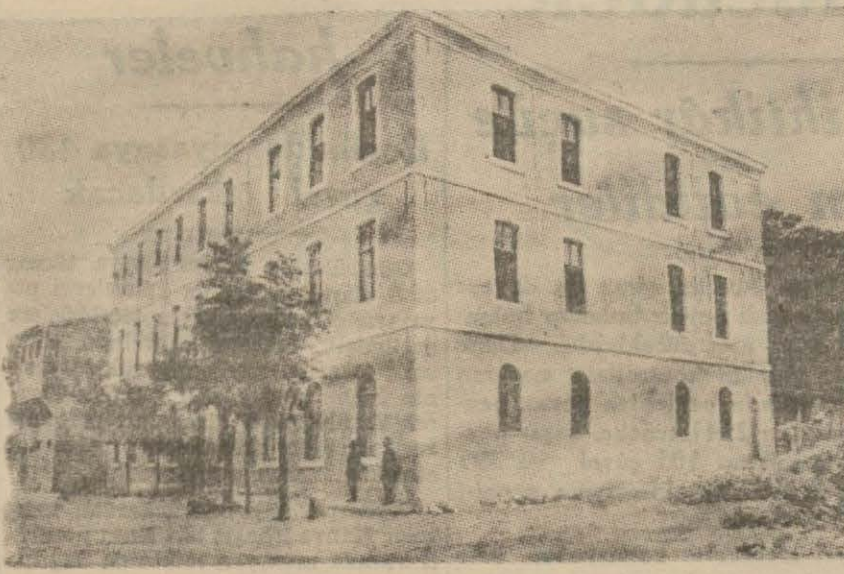
(Mektebi maarif adlıyede) Mektebi edebi ve irfanı adlarla ikiye bölünerek birine Beyazid ve diğerine Sultanahmed camisinin yanındaki binalar tahsis edilip, imâmzade Esad efendiyede Anadolu Kazaskerliği payesi verilerek nezaretine tayin kılınmış ve bu suretle Maarif nezaretinin esası konmuş. O tarihten itibaren kalemlere gireceklerin mezkûr mekteplerde melek ve iktidar peyda etmiş olmaları şart koşulduğu gibi dairelerde bulunanların da sabahları devam etmeleri tenisip edilmiş.

1273 senesi ramazanında Sami paşa (1) ilk defa olarak Maarif nezaretine getirilmiş ve müessesede tamamille teassüs ediyor. 1863 te rüşdiye tedrisatının genişletilmesine lüzum görölüp İstanbuldakiler beş sınıfa çıkarılıyor. 1868 de miktarları çoğaltılarak, İstanbulda mahsus olmak üzere kızlara mahsus olanı da açılıyor. 1893 de nezaretçe teşkil kılınan komisyon idadi, rüşti, iptidai programlarını ve talimatnamelerini kaleme alıyor; vilâyet merkezlerindeki idadilerin 7 ve liva merkezlerindeki 5 sınıftan ibaret olmaları kararlaştırılıyor. Nihayet 1895 de rüşti ve iptidailer 3 sınıfa indiriliyor.

İstanbulun erkek çocuklara mahsus rüşdiyeleri: Davutpaşa, Mahmudiye, Beyazid, Fatih, Unkapanı, Ayaşofya, Galata, Fevziye, Beşiktaş, Mirgün, Beylerbeyi, Üsküdar, Celâlbey, Altınizade namile 14; kızlarındeki de: Mollagürani, Lâleli, Atpazarı, Küçükustafapaşa, Eyüp, Sultanahmed, Fındıklı, Beşiktaş, Mirgün. Üsküdar'da olarak 10 adettir.

Askeri idadilere tadebe yetiştiren askeri rüşdiyelerin hepsi Serasker Hüseyin Avni paşanın himmetile 1875 de tesis ve sonra vilâyetlere de teşmil edilmişler. Programları daha dolgunca ve 4 sınıflı idiler. İstanbulda bulunanları: Soğukçeşme, Kocamus-tafapaşa, Fatih, Beşiktaş, Topkapı, Eyüp ve Kasımpaşa'daydı.

Rüşdiyelerde okunan derslere gelince: Kur'anıkerim, tevid ve ulumudiniye, Türkçe (iki sene sarf, sonra nahiv). Arâbi (keza). Farisi (ikinci sene sarf, üçüncü sene fiiller ve edevat). Fransızca (yalnız üçüncüde alfabe (İktisadî, dikte, «An» metodunun ilk kısmı, «Manurî» (talimi vehile kaligrafî). Hesap (birinci sene aşırı kesirlerin, ikinci sene mürekkep adedlerin, üçüncü sene halitanın sonuna kadar). Hendese (üçüncüde sâti ve hacim mesahalarının nihayetine kadar). Coğrafya (birinci sınıfta başlangıç ve arzın şekli, ikinci sınıfta coğrafya ve dört kıta, üçüncüde Avrupa ve Türkiye), Tarih (iki sene enbiya ve islâm tarihi, üçüncü sene muhtasar Osmanlı tarihi). Malûmatı nafia (birinciye küreler ve yıldızlar,

Davutpaşa rüşdiyesi

hava, su, ateş, mesken, insan bedeni, havası hamse; ikincide zemin, ağaç, madenler; üçüncüde mensucat, teshin, hububat, meşrubat, bir kitabın tarihi). Hüsnühât (rıkka). Resim (birinci ve ikinci seneler hat, zaviye, müselle, murabba, müstatil, tezyini hatlar; üçüncü sene menazır ve hendesi cisimler).

Gelelim tatbikata: Maarif nezaretinin yukarıki resmi programı varken, kitapçı Karabetin (Mekâtibi rüşdiyenin filânca sınıfına mahsusur) diye kayıdî eserleri de mevcud iken her mektebin talebesinde başka başka, antika antika kitaplar gırlaydı.

Geçen yazımda çetinliğinden bahsettiğim o Tecvidin bir Karabaş adlısı vardı ki, devenin hendeği atlaması bunu anlayabilmekten bin kat kolaydır. Askeri mektepler nazırı meşhur Süleyman paşanın gıya sadetazda yazıp Darüşşafakaya başladığı (İlmihâlî sagır) gözleri yıldırsa, (Aşık Garib), (Duduname) varlı, sarı kâğıd üzerine taştı basılı, o kaç yüz sahifelik (Mızraklı ilmi-hâl) var kıyas etli...

Türkçe, yani gramer sadetinde eldeki en belli başlılar Cevdet paşanın (Kavaldî Osmanîyeyi) ve Selim Sabit efendinin sarfı. Malûm a, paşa merhum Keçecizade büyük Fuad paşa ile Bursada bir kâplıca yakanırlarken; yarenlik arasında akıllarına bir kavaldî yazmak düşünermiş. Hemen kapıcının soğukluğuna çıkıp, hokka kaleme getirerek çıkartıvermişler; eseri Cevdet paşa ikmal etmiş.

Selim Sabit efendiyede gelince: Medreseden yetişmekle beraber Paristik (Mektebi Osmanî) ye devami lisan ve fûnun aşnağı var. Bizde metodu bu şekilde ilk elifbeyi yapan zattır. Mektepler için yazdığı (Muhtasar Osmanî tarihi) ne hal' kellesini kullandığından dolayı curnal ediliş memuriyetinden çıkarılmış.

Arabi bahsî de ne arap saçıydı yarabbi!.. Yine taş basması ve galiba Mercandaki Mehmed Hulusî matbaasının bastığı bir (Sarfı arabî) vardı ki köhne medrese usulünü takip ederek Emsleden başlar, Binanın sonunda biterdi. Gelsin yine dudak kuşluğu:

Nasara, yansuru, nasran, fehüve naürün, vezake mansurün... (Cahdi mutlakla mustagrakın, masdarı binal merre ile binal nev'in) ne mene şeyler idüğünü bil de söyle. (İf'al, tef'il, mufaale, if'al, iftial, tefe'ul, tefaul, istif'al) baplarını bir solukta sıralıyabiliyorsun amma ikram, teşkil, mukabele infisal, intikal, teşekkür, tegafül, istintak diye birer misal bile getirebilirsün alını karış-layım.

Ardından (Avamil) adlı, kıyafetçe çelimsiz fakat güç kuvvetçe pulad misal bir nesne gelirdi ki selâmünaleyküm derdemiz 20 aded haricler: Ba, min, lâ, anh, lam, fi, kâf, vavı kasem, tal kasem... Yani taalluk ettikleri ismi meksur okutanlar. Sonra, ismini nasb, yani üstün okutan, haberini ref, yani ötre okutan huruf...

Hele (Besmelenin, hamdelerin, sal-velenin zikri zamanından fariğ ol-dukta ey hitaba salih olan cemaatli müslimin) diye başlayan (Maksud) ve (İzzî) de bir tek türkçe kelime bulabilirsün bul, çıldır çık...

Pariside muallim Fevzi efendinin derli toplu kitabı dururken Tuhfel Vehbi) den işne ile kuyu kazıldığı da çoktu.

Talebenin baş umacısı lisanı fran-sevi dersiydi. Hemen bütün sınıf hocanın ağzından duydukları ibareleri türkçe harflerle aynen yazıp ezbere alırlar, sonra paldır küldür girişir-lerdi:

Josvoy, tue, ile, nevsum, vozet, il sun...

Mabeyn mütercimlerinden, Darüşşafaka riyaziye muallimi Mehmed İzzet beyin (İlmi hesab) ina raslayanlar bahtiyar; Tevfik paşanın 80 yıllık (Telhisî hesab) ina düşenlerin de vay haline.

Meşhur Salih Zeki beyin (Hende-se) si, Nümunei Terakki mezunların-dan Mustafa Mazhar beyin (2) Küçük coğrafya) si, Dersaadet İdadisi müdürü Apdi beyin (İlmi eşya) si seker gibi kitaplarıdır.

Tarihte, Mahmud Esad efendinin (Tarihî İslâm) 1 okutulurdu. Osmanlı tarihinde genç Osmanlı âkibeti, Deli İbrahim'in boğuluşu, Aveli Mehmedin, İkinci Mustafanın, Üçüncü Ahmedin, Dördüncü Mustafanın tahttan indirilişi, Alemdar vakası ve Üçüncü Selimin ne şekilde ahireti boylayışı katien yok.

Hüsnühât meşki için Mektebi Sul-taninin emekdar hocası İzzet efendi-nin (Rehberî Sübyân) ları bal gibi defterlerdi, Doldur bire doldur...

Sermed Muhtar Alus

(1) Sezal beyin babası ve bay Ham-dullah Suphi'nin cediti.

(2) Hariciye Nezareti Tercüme ka-lemleri ser halifesi, Harbiye mektebinin ahlâk muallimidir. Meşrutiyetten sonra şehbenderlikte gittiği Habesis-tanda erken vefat etti.

Mevlûdu şerif

Kadıköy Tapu sicil muhafızı Ziya Üker'in pederi ve Hayri Keçeci'nin kayınpederi emekli kolagısı Ahmet Üker'in ruhuna ithaf edilmek üzere 9 Mart 941 Pazar günü öğle namazını müteakip Nisantaşında Teşvikiye camisinde Hafız Fahri ve Hafız Sadettin tarafından Mevlûdu şerif kıraat olu-nacağından, arzu eden ihvanı dinin tefrisleri rica olunur.

Londra Kalesi Kahramanı
BASIL RATHBONE
SİGRİD GURIE
ile beraber yarattıkları
Rio
filmini pek yakında
SÜMER'de göreceksiniz.

SAKARYADA :

«Broadway Melody» den
GEORGES MURPHY
ve NANCY CAROL

Dans Melodisi

Musiki, dans ve mükemmel bir
macera filminde. Bu film
İSTANBULDA İLK DEFA
GÖSTERİLMEKTEDİR.

Güzel ve cazip
bir program:
Fransız kahkaha **KRALI**
RELLYS
MONIQUE ROLLAND —
CLAUDE MAY
ile beraber yaptıkları

Zorla Tayyareci

Fransızca sözlü
eğlenceli ve şen bir film

Bugün iPEK'te 2 büyük film

1 — Senenin en büyük muvaffakiyeti

Bahar çiçekleri

En son dans ve şarkılarla süslü bir film. 2 saat neşe, zevk ve
Gençlik şaheseri. Baş Rollerde:

Mickey Rooney ve Judy Garland

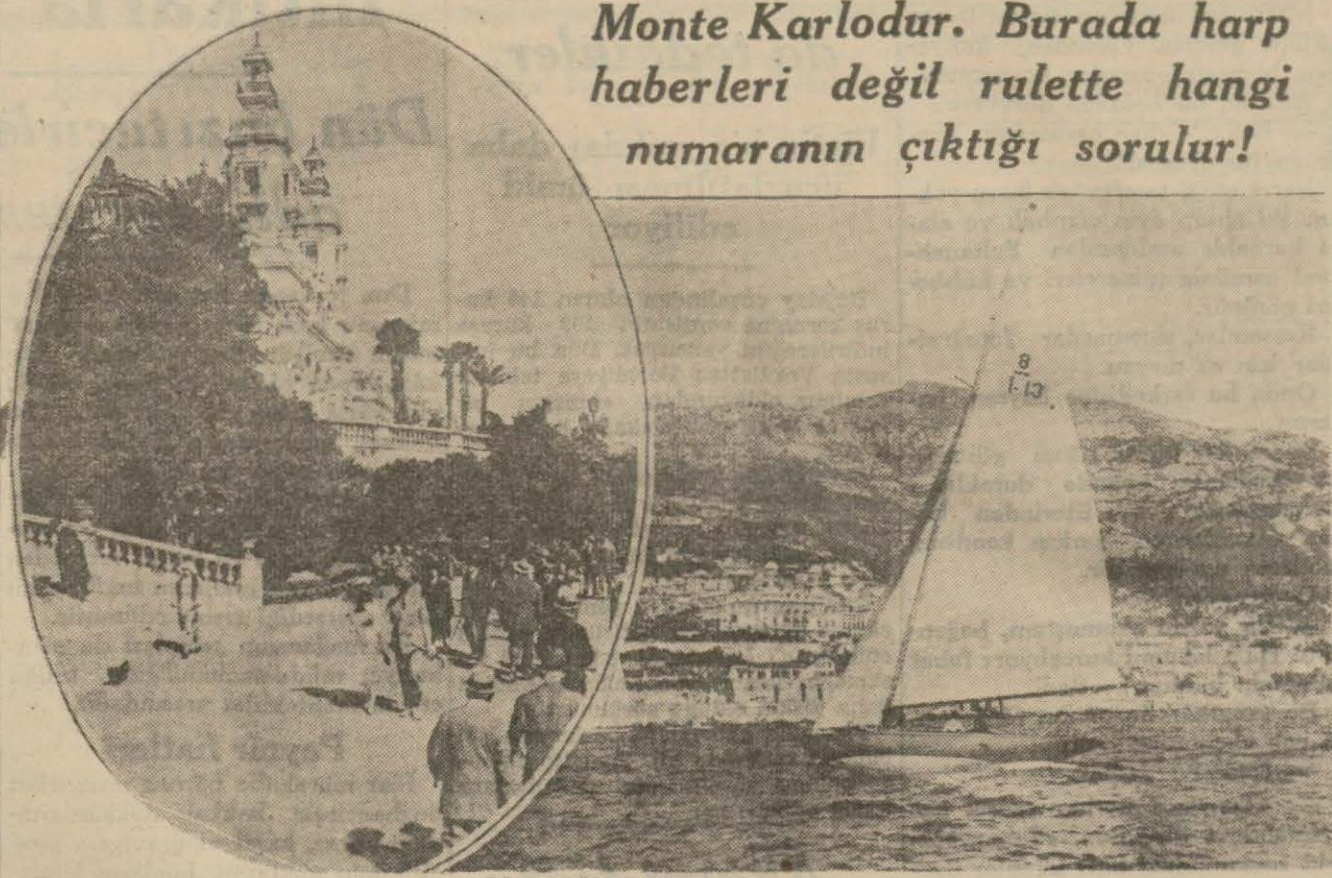
2 — İstanbulda ilk defa: Meşhur Polis Hafiyesi:

CHARLİ CHAN : KATİL KİM ?

Heyecanlı - Meraklı ve büyük Macera filmi.

Monte Karloda hayat

Yeryüzünde yaşayış tarzı değişmeyen yegâne memleket
Monte Karlodur. Burada harp
haberleri değil rulette hangi
numaranın çıktığı sorulur!

Monte Karlo'da sahil ve gazino

Avrupa harbi dünyanın her ta-rafında yaşayış tarzını az çok de-ğiştirdi. Hele Avrupada hemen her hükümet harp yüzünden tedbir al-mağa lüzum gördü. Muharip mem-leketlerden uzak olan Portekizde bile bugünkü hayat, dünkü gibi de-ğildir. Avrupada yaşayış tarzı hiç değişmeyen yalnız bir yer vardır. O da Monte Karlo'dur!

Avrupa harbi çıktığı zaman Monte Karlo bir müddet şaşkınlık devri geçirdi. Yabancılar buradan uzak-laştılar. Oteller boşaldı, sokaklar tenhalaştı. Hele İtalya harbe gir-dikten sonra vaziyet büsbütün fena-laştı. Fakat Fransa mütareke yapar-ak harp haricine çıkınca herkes emniyet geldi, Monte Karlo gene kalabalıklaşmağa, oteller dolmağa başladı. Gazino ve oyun salonların-daki rulet, bakara, otuz ve kırk (trente et quarante) masalarının et-rafi gene doluyor.

Yalnız Monte Karlo'nun bugünkü müdâvimlerle dünkü müdâvimleri arasında büyük bir fark vardır. Şimdi eski zengin, kibar insanlar, İngiliz lordları, Hind racaları, Ame-rika milyonerleri ortadan kaybol-muştur. Bunların yerine elindeki parayı hesaplama kullanan, ufak ufak oyun oynayan kimseler kaim olmuş-

tur. Gazinoda büyük oyun yoktur. Herkes parasını sık sık sayarak he-sap ediyor.

Gazino sabah saat dokuzda açılı-yor. Herkes rulet masası başında yerini alıyor. İlk iş birbirlerine şu sualleri sormak oluyor:

— Dün gece hangi numara daha çok çıktı? Kırmızı mı, siyah mı, yoksa çift mi, tek mi fazla idi?...

Akşam erken gidenler bu suretle malûmat alıyorlar ve bu malûmatı defterlerine kaydediyorlar. Bundan sonra rulet fırında dönmeye baş-lıyor. İlk bir çeyrek pek az para konuyor. Herkes hangi numaranın fazla çıktığına dikkat ediyor. Her devirden sonra başlar defterlere eği-lirler, numaralar, çift mi, tek mi, kırmızı mı, siyah mı çıktığı yazı-lıyor, hesaplar yapılıyor!... Ancak bundan sonra oyun başlıyor.

Bakara masalarında da eski he-yecanlı oyunlar yoktur. İlk çıkışta asgarî olarak bin frank konulan bir tek masa vardır. Öteki masalarda yüz frankla işe başlanıyor. Eskiden masaların üzerinde yığılan beş bin, on bin, yüz bin franklık fişler orta-dan kaybolmuştur. Bir lâstige geç-miş biner franklıktan on bin frank-lık banknot yığınları görülmüyor.

Ortada en çok dolaşan para yüz franktır.

Şu sırada politikadan, muhare-beden bahsedilmeyen yegâne mem-leket Monte Karlo'dur. Londra'nın, Alman sanayi şehirlerinin bombar-dumanı, Afrika harekâtı gazinonun müdâvimlerine vız geliyor. Bunlar için en mühim haberler şunlardır: Dün rulette sıfır sekiz defa çıktı... Öğleden sonra dokuz defa arka arkaya kırmızı çıktı... Rulette dün çift, teke nisbetle üçte bir derecesin-de fazla idi...

Bir zamanlar Monte Karloda bir gecede milyonlarca frank kazanıp kaybedenler çoktu. Şimdi kazanç da, kayıp da azdır. Yalnız son hafta-lar içinde Bir Guatemalalı 30-40 da 180 bin frank kazanmıştır. Bu ka-zanca heyecan uyandırmış, günlerce hep bundan bahsedilmiştir. Halbu-ki eskiden 180 bin frank kazanç alelade bir şeydi.

Monte Karloda harpten evvelki-ne nisbetle yegâne değişiklik gazi-nonun geceleri saat on birde ka-panmasıdır. On bir oldu mu herke-s ya son trene, yahut kömürle işliyen otobüslere koşarak yerine dönüyor, gazinonun kapıları kapanıyor. Hal-buki bir zamanlar ancak bu saatte oyun başlardı.

TEŞEKKÜR
Babamız Mülkiye başmüfettişi
HİLMİ CERİD

in anı vefatı dolayısıyla bizzat cenaze merasimine iştirak etmek, gerek ya-zı ile gerek şifahi taziyeye ve teselli-lerini bildirmek lûtfunda bulunmak suretile elemimize iştirak eyleyen muhterem zevata ve akrabaya ve ya-nıklarımıza teşekkürlerimizi arzede-riz.

Ailesi namına oğulları:
Sami Cerid
Şeref Cerid

İRTİHAL

Şehrimizin eski tüccar ve müteah-hitlerinden ve Samsun sayıslı Zühtü Durukan. İş Bankası İstanbul şubesi müdürü Mecit Durulz ile Hulusî Emek'in kayınpederleri:

MEHMET RESAT TAŞÇIOĞLU
vefat etmiştir. Ceneze namazı bu-günkü cuma günü Beyazıt caminde cuma namazını müteakip kılınarak Edirnekapıda Şehitlik mezarlığında ki makberine tevdi kılınacaktır. Allah rahmet eylesin.

Tepebaşı dram kısmı
gece saat 20.30 da
MESALELER
İstiklâl kadısı kome-di kısmı
gece saat 20.30 da
KIRALIK ODALAR

Bugün matinelere itibaren

TAKSİM sinemasında

Sabırsızlıkla beklenen süper film...
Alevler arasında tutuşan orman...
Volkanın feneri...
Arslan ve Kaplanlar...
Timsahlar gölü...
Ve sair korkunç sahnelerle dolu

ZANZIBAR

Maceralar ve sergi-
zeştler şaheseri.

Baş Rollerde:

LOLA LANE - JAMES GRAIG
ve binlerce figüran

Bugün ASRİ sinemada

OKADIN

Herkesin görmek istediği kuv-vetli ve hareketli dram.
Gladys Georges - John Beal

MEMİŞ

(DÜMBÜLLÜ İSMAIL)
Türkçe sözlü ve şarkılı gayet
gülmüştü ve eğlenceli bir film.

Bütün Dansı sevenlere...

Tekmil aşkı tahayyül edenler....

Bu akşam BÜYÜK GALA müsamesile

ŞARK sinemasında

gösterilecek olan

BAL PARE

(filminde)

ÇAYKOVSKI'nin Meşhur Rus Baleti (Casse Noisette) i ve sinemanın en parlak güzeli I L S E W E R N E R 'i görmeğe gidiniz.

Tam vaktinde gelen bir film

SÖZÜN GELİŞİ

Talihsiz bir muallim

Ara sıra matbaamıza henüz orta mektebin ikinci sınıfına devam eden bir küçük talebe gelir. Bu sevinli küçük adam — inşallah ileride büyük adam olacak — (Vâ - Nû) nun akrabalarındandır ve boş zaman buldukça büyüğünü ziyareti ihmal etmez. Odamızın kapısı hafifçe vuruldu mu belli ki o gelmiştir. Ayaklarının ucuna basarak içeri girer, (Vâ - Nû) amcasının elini öper; bizi nezaketle selamlar, bir kaç dakika terbiyeli terbiyeli oturduktan sonra yine ayaklarının ucuna basarak çıkar gider.

Küçük dostumuz dün yine geldi. Her zamanki yerine oturdu. Biz, son haberler etrafında mütalâalar yürütmekle meşguldük. Bir aralık küçük misafirin bir kenarda büzülüp kaldığını farkeden (Vâ - Nû) onunla da biraz konuşmak için: — Eee, sen de söyle bakalım, dedi, mektepte arkadaşların dünya ahvalı hakkında ne diyorlar? —

O incecik sesile: — Hiç bir şey demiyorlar dedi.

— Demek hiç bir şey demiyorlar?

— Hayır, hiç bir şey! Yalnız coğrafya muallimimiz haritanın karşısına geçince hiddetli hiddetli «bu Avrupanın hali nedir?» diyerek başını sallıyor.

Coğrafya mualliminin Avrupa haritası karşısındaki hiddetini düşünerek epey güldük. Henüz iki kere iki dört ettiği için riyaziye muallimi, cazibe kanunları hâlâ büyük stüdyünden fizik muallimi, geçmiş zaman vakalarını tekrarlaması münasebetiyle tarih muallimi rahat rahat ders yerirken Avrupa haritasının karşısına her geçişinde yeni bir memleketin ortadan kalktığını, hududların karmakarışık olduğunu gören coğrafya muallimi nasıl bu işe kızmaz, hiddetlenmezdi! Ders Polonya ya gelince çocuklara ne demeliydi? Bu memleketi Polonya diye mi, Almanya diye mi anlatmalı? Yoksa vaziyetin durulmasını bekleyerek şimdilik meskûtu mu geçmeliydi? Çekoslovakya nerededir? Romanya diye bir şey kalmış mıdır? Danimarkalıları mesud çiğçiler dese çocuklar gülmeye mi? Hollandalılar neyle meşguldür? Belçikanın nüfusu ne kadardır? Fransanın hududları nereden başlar? Macaristan hâlâ Macaristan mıdır? Norveçin idare şeklini nasıl bilmeli? İtalya var mı, yok mu? Nereden keşfetmeli?

Zavallı coğrafya muallimi! Talebelerinin karşısında vaziyeti birdenbire bozulmuş, ihtisas yaptığı sahada ilminden istifadeye gelen çocuklar kadar bilgisiz kalmıştı. Bunca yıllık emekten sonra bilgilerinin yerinde yeller esmesine nasıl kızmaz, nasıl hiddetlenmez, Avrupa haritasına nasıl sükunetle bakabilirdi?

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Çekirge konservesi!

Bazan milyonlarca çekirge bir araya gelerek kara bulut halinde kondukları yerde yeşil olarak ne varsa, bütün nebatları yok eder. Bu sebeble bütün köy, kasaba halkı çekirge imhasına çıkar. Cenubi Afrika hükümeti, memleketinde çekirgelerin imhası için bir çare bulmuştur. Halkı çekirge imhasına teşvik etmek

için bazı konserve fabrikaları ile anlaşmış, fabrikalar halktan para ile çekirge toplamağa başlamışlardır. Bir kaç konserve fabrikası, çekirge-lerden tenekelere kutular içerisinde konserve yapmaktadır. Çekirge konserveleri, zencilere satılıyor. Zenciler indinde çekirge konservesi, en lüks yiyecektir.

Çinde vergi pillice ödeniyor?

Çinde halk fakirlik yüzünden vergilerini ödeyememektedir. Bunun için hükümet, fakir halkı, vergi mukabilinde çalıştırmağa düşündürmüştür. Bu itibarla her sene başında her fakire bakılması için bir cılız pilic ve-

riyormuş. Sene sonunda, semizlettilen ve büyüyen tavuk olan pilicler fakirlerden toplanarak Amerika ya satılıyor. Bu suretle pilic beslemekle fakirler, Çinde hükümet vergisini ödemiş oluyorlarmış.

Günde 30 litre su içen adam!

Uzun zamandanberi Portekiz'in merkezi Lizbon'da oturan Silvio Moti isiminde bir İtalyan, tutulduğu garip hastalık neticesinde günde otuz litre su içiyormuş. Hastalık şöyle başlamış; bir gün Moti kızartılmış sucuk yemiş ve susayınca su içmiş. Fakat susuzluğu devam ede-

rek iki saat içerisinde 5 litre su içmiş. Ertesi gün 30 litre içmiş. Her gün otuz litre su içmeğe devam ettiği halde bir türlü suya kanamıyormuş. Buna rağmen su tulumuna dönen midesine bir şey olmuyormuş.

Almanya'da sanayide çalışan amele

Garbi Avrupa memleketlerinin çoğunda umumî nüfusun mühim bir kısmını sanayi ameleleri teşkil etmektedir. Son istatistiklere göre hali hazırda Almanya'da çalışan amelelerin miktarı yirmi iki milyon altı yüz yetmiş bin kişidir.

Bunların on dört milyon iki yüz bini erkek ve sekiz milyon dört yüz bini kadındır. Harp sanayii için seferber edilen ameleler miktarlarını haricinde. Yeni amelelerin büyük ekseriyeti erkek olup ancak üç yüz bini kadındır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Balkan dağları

Balkanlar günün meyvusu. Fransız ansiklopedisinde de gösterildiği gibi, bu kelime, türkçede dağ anlamına gelen «balkan» sözünden alınmıştır. Cenubi Avrupanın en büyük yarımadasını kaplayan bu dağlar Tuna'dan Mataban burnuna kadar 925 ve Otranto boğazından Karadenize kadar 799 kilometrelik bir sahaya alem olmuştur.

Bu yarımada, ekseriyetle dağlıktır. Karpatların ve Transilvanya Alpalarının Tuna'daki Demirkapı geçidinde evvelâ cenuba, sonra sarka dönen kollarından meydana gelen Balkan dağları Karadeniz sahiline kadar uzanır. Timok'tan Eminburnu'na varan Balkanlar, biri Kocacabalkan, diğeri Antibalcan adında iki büyük silsile teşkil eder. Meriç ırmağının bir kolu olan Tuna bu iki silsile arasında akar. En yüksek yeri olan Yumrukçal tepesi

sinde 2385 metreyi bulan balkanlar şimalde Tuna vadisine doğru hafif meyillerle inerek bir yayla vücuda getirir. Dağlardan inen nehirlerin açtığı dar vadilerde çam ormanları görünür. Eteklere meşeler, kayınlar vardır. Cenupta balkanların eteğinde bir sıra tulânî vadiler ve allüvyonlarla, yani derelerin bıraktığı besleyici maddelerle, dolmuş münibit vadiler bulunur. Bunların biri balkanların sarka döndüğü Sofya ovası, diğeri balkanlarda Redop silsilesi arasında Filibe ovası, üçüncüsü Meriç'in suladığı Edirne ovasıdır.

Bir ikinci silsile Avusturya Alpalarından ayrılarak cenubu şarkıye doğru inen dağlardan ki Yunanistanda Pindus silsilesini teşkil ederler. Tuna'nın şimalinde Romanya ovaları, Rusya ovalarının bir devamı mesabesindedir.

KUŞ BAKIŞI:

İş becerenin, kılıç kuşananın

Avrupa harbi dünyanın her tarafında bir iktisadî sıkıntı doğurmıştır. En uzak memleketler bile bundan uzak kalamamışlardır. Bu sıkıntı geçinme masraflarının artması suretile kendini gösteriyor.

Son zamanlarda ancak içtimai meselelere dair istatistikler tertibiyle meşgul olan Milletler Cemiyeti, 1940 senesi zarfında muhtelif memleketlerde hayatın ne kadar pahalılaştığına dair bir istatistik neşretmiştir. Bu istatistik tertip edilirken yiyecek, giyecek, kıra gibi en lüzumlu şeyler gözönünde tutulmuştur. Hayat pahalılığı nisbeti şudur:

Çinde yüzde 114, Yugoslavya'da 46, Romanyada 44, Danimarkada 31, Finlandiyada 25, Filistin'de 23, cenubi Amerikada Şili'de 22, İngiltere, Türkiye, İsveç'te 21, İrlandada 20, Bulgaristanda 18, Japonyada 17, İsviçrede 16.5, Macaristan, Yunanistanda 15, Peruda 10, Kanada ve Avustralyada 5, Amerika Birleşik devletlerinde 1.

Amerika Birleşik hükümetinde hayat fazla pahalılaşmamakla beraber iktisadî buhran bu memlekette de kendini göstermektedir. Bilhassa 941 senesinin iptidasından beri buhran şiddetini arttırmıştır. Bu yüzden tiyatrolar, sinemalar eski kazancı temin edemiyorlar. Bilhassa Newyork'un meşhur Metropolitan operasının hasılatı gittikçe azalmış ve büyük tiyatro müşkül vaziyete düşmüştür.

İşin en fenası bu sene bu tiyatrodan bir çok masraflara lüzum görülmüştür. Tiyatronun büyük sahnesinin perdesi çok eskimştir. Bunun yenilenmesi lâzım gelmektedir. Keza bazı dekorların yerine de yenilerinin konması zamanı gelmiştir. Tiyatro bütçesinde açık varken yeni masraflara girmek kabul değildi. Eski perde ve eski dekorlarla oynamak ise tiyatronun şerefine mugayirdi. İdare ne yapacağını düşünürken tiyatro müdürü bir para sarfetmeden hem tiyatronun perdesini, hem de dekorları yenilemenin yolunu bulmuştur.

Müdür büyük perdeyi bin parçaya kesmiş ve bunları satışa çıkarmıştır. 904 senesinden beri, başta Caruzo olmak üzere, dünyanın en meşhur artistlerinin önünde defalarca açılıp kapanmış olan perdeden bir parça almak için herkes koşuşmuştur. Bir parça beş dolara satılmış, bu suretle eski perde 5000 dolar hasılatı getirmiştir. Bununla perde yenilenmiştir. Diğer dekorlar da bu «tarihi kıymetleri» yüzünden yüksek fiyatlarla satılmış, bunları da bu suretle masrafsız yenilemek kabil olmuştur.

İş becerenin, kılıç kuşananın derler. Metropolitan operası müdürü bunun doğruluğunu bir kere daha isbat etmiştir.

Amerikanın bahri inşaatı

Newyork 6 (A.A.) — New Republic Amerikan mecmuası kongrenin harp gemileri inşası için 6 milyar 500 milyon dolarlık tahsisatı kabul ettiğini yazmaktadır. 9 Eylül 940 tarihinde takriben dört milyar dolar kıymetinde 200 harp gemisi sipariş edilmiştir.

Bahriye Nezareti, tezgâhlarının randımanını arttırabilmeleri için hususi firmalara mali yardımda bulunmaktadır. Bu maksadla hususi müesseselere şimdiye kadar 76 milyon dolar verilmiştir.

7 saffi harp gemisi, 115 muhrip, 43 denizaltı, 27 kruvazör ve 8 tayyare gemisi inşasını derpiş eden programdan hükümet tezgâhlarına bütün saffi harp gemileri ile, 17 muhrip ve sekiz denizaltı gemisinin inşası havale edilmiştir. Diğer gemilerin hususi bahri inşaat tezgâhlarında yapılmaktadır.

İngiliz - Alman katî çarpışması nerede olacak?

İngilterede mi, Balkanlarda mı, yoksa başka bir noktada mı? - Zaferi hangi koz temin edecek?

İlkbahar geldi, havalar iyileşiyor. Yakında geniş miyasta askeri harekât zamanı gelecek. Acaba İngiltere ile Almanya arasında katî çarpışma nerede olacak? Herkes buna merak ediyor. Bir Fransız gazetesi bu hususta şu makaleyi neşretmiştir:

Almanya bağıyor:

— Sizi ezmeğe hazırım!

İngiltere cevap veriyor:

— Bekliyorum!

Acaba katî çarpışma nerede olacak?... Bunu keşfetmeğe çalışalım. Mareşal Göring tayyare silâhından bahsetmişti. Yapılan tahminlere göre katî netice için harekete geçmeğe hazır 18 - 20 bin Alman tayyaresi vardır. İngiltere, Amerikadan aldığı 4000, Kanadadan gönderilen 1500 tayyare ile birlikte ancak 12000 tayyareye malikdir. Fakat müthiş bir donanması vardır. Stratejide kabul edilmiş olan bir esasa göre tayyare katî neticeyi temin edemez; hele hedef bir ada olursa.

Şu halde katî çarpışma birlikte hareket eden Alman deniz ve hava kuvvetleriyle İngiliz donanması arasında olacak demektir. Son günlerde Alman bahriye zabıtlarından Hartz, Münih'te çıkan bir gazetede neşrettiği makalede Almanyanın gemi inşaatına daha fazla ehemmiyet vermesini istemiştir. Alman zabiti demıştır ki:

«Alman hava kuvvetleri, İngiliz donanmasının bütün kuvvetini ortaya koymasına şimdye kadar müsaade etmemiştir. Fakat yarın ne olacak?...» Muharrir hava silâhının zırlılarına karşı ne derece müessir olacağını bile soruyor.

İngiliz Southamton kruvazörünün pike yapan bir tayyare tarafından bombalanarak ağır hasara uğratılması ve İngilizlerin bu gemiyi batırmağa mecbur kalmaları hava kuvveti lehinde bir delildi. Fakat illustrious tayyare gemisi bir çok bombaların isabetine ve en sonunda 500 kiloluk bir bomba yemesine rağmen su üzerinde kalabilmiştir.

Almanya'da Hartz'in iddiasına henüz cevap verilmemiştir. Maamafih bir donanmanın bir kaç ay içinde inşa edilemeyeceğini unutmamak lâzımdır. Almanya bütün kuvvetini denizaltı silâhına hasretmiştir. Denizaltı, mükemmel bir tahrip silâhıdır. Almanya bu silâhı mütemadiyen tekemmül ettirmiş, mütahassıs erad ve bir erkânı harbiye hazırlamıştır.

Vakit dardır. Amerika bütün harp sanayinin İngiltere emrine âmade olduğunu açıkça söylemiştir. Buna cevaben Hitler, Alman denizaltılarının Amerikadan gelecek bütün vapur kafilelerine taarruz edeceklerini bildirmiştir. Acaba Alman denizaltılarının miktarı ne kadardır? Bu hususta en makul görünen tahmin 150 - 200 arasındır. Bunlardan dörtte üçünün hareket sahası azdır. Bunlarda her şey taarruz kudretine feda edilmiştir. Bu gemilerin kullanacağı pek çok üsler vardır. Norveçte Narvikten Fransada Beaurdeaux'a kadar uzayan bu üsler Almanyanın hem masraflı, hem inşası uzun zamana mütevakki büyük tahtelbahirler inşasından vazgeçmesine imkân vermiştir.

İngiltere, saati gelince çok mühim rol oynayacak olan donanmasına olan haklı itimadına rağmen şimdi mütearrız taarruz edeceği yerde harbi kabul etmeğe mecburdur. Hava kuvvetinde İngiltere aded itibarile geridedir. Şimdi keyfiyete bakalım:

Alman bombardıman filoları Heinkel, Fokke Wulf, Dornier ve Stuka denilen Junker tayyareleri kullanıyorlar. Bunlar mütemadiyen ıslah edilmektedir. Dört motörlü Fokke Wulf hava ve deniz kuvvetlerine karşı en mükemmel silâhtır. İrlanda sahili açıklarındaki vapur kafilelerine taarruz eden bu tayyarelerdir. Şimdi seri halinde yapılan bu uçan istihkamlara Amerikadan gelecek yardımlı kollamak ve tahrip etmek vazifesi verilecektir.

Diğer taraftan İngiltere de büyük bir gayret sarfediyor. Hurricane, Spitfire ve Whitley tayyareleri yerine bir kişilik, 2000 beygir kuvvetinde motörlü olan Hawker - Tornado adında bir avcı tayyaresi yapılmıştır. Bunun sürati saatte 700 kilo-

İngiliz Başvekili İngilterede kıtaatı teftiş ediyor

metreye yakındır. Bundan sonra iki motörlü Westland Whirlwind avcı tayyareleri gelir. Bunların süratleri saatte 640 kilometredir. Avra Manchester bombardıman tayyareleri iki Rolls motörlüdür, süratleri saatte 520 kilometredir. Short Stirling'ler dört motörlü bombardıman tayyareleridir. Fakat İngilterenin kaybettiği zamanı telâfi etmesi güçtür.

Yarın ne olacağı belli değildir. Fakat bugün Afrikada İngiliz kuvvetleri işlerini çabuk bitirmeğe çalışıyorlar. Malta semalarında, Sicilya

kanalında, Süveyş kanalına kadar Alman tayyarelerinin görünmesi bunun Almanya'da ilk aksidir. Yarın bu aksi tesir ne olacaktır? Balkanlarda bir harekete mi? İsviçreli askeri muharrir albay Grosselin yazdığı bir makalede: «Almanya Balkanlara bir harekette bulunursa bu bir harzırlık hareketidir» diyor. Şu halde Almanya, İngiltereye doğrudan doğruya bir darbe indirerek katî neticeyi elde etmek istiyecektir.

Bu yarının meselesidir... Acaba zaferi hangi koz temin edecektir. Harbin neticesi ne olacaktır?...

Manisa mektupları

Mimar Sinan'ın eseri olan Muradiye camisi tamir ediliyor

Manisada odun yerine maden kömürü kullanılması teammüm ediyor

Manisada Muradiye camisi

Manisa (Akşam) — Mimar Sinan'ın en son eseri olan Muradiye camisi, Manisa mabedleri arasında ön safta gelmektedir. Koca Sinan'ın bütün sanatını gösterdiği bu eser küçük, fakat çok şirindir. Bu caminin esaslı tamiirine karar verilmiş ve tamirata başlanmıştır.

Emanet suretile yaptırılacak olan bu tamirat birkaç sene sürecektir ve bu mabed harabiden kurtarılacaktır.

Manisa Halkevinin faaliyeti

Manisa Halkevi faaliyeti geçen yıllara nazaran daha verimlidir. Bütün kollar faaliyetlerine devam etmektedir.

Köycülük kolu on beş günde bir köylere geziler tertip ediyor. Buna iştirak edenler arasında doktor, ziraatçı, maarifçiler bulunmaktadır ve bunlar köylüleri her bakımda tenvir ve irşad etmektedirler.

Gösterit kolu da keza verimli çalışmalarına devam ediyor. Bir yıl içinde muhtelif piyesler temsil edilmiştir.

General de Gaulle'un tebrik mesajı

Londra 6 (A.A.) — General de Gaulle, Kufra vadisini zapteden hür Fransız kuvvetleri kumandanı albay Le Clerq'e bir tebrik mesajı göndermiştir.

Soma maden kömürü sarfiyatı arttı

Eskiden pek kullanılmıyan maden kömürünün bu yıl sarfiyatı çok artmıştır. Herkes sobalarda odun yerine Soma maden kömürünü yakıyor. Bu kömürün tonu bin, kilosuna bir kuruşa veriliyor. Belediyenin kontrolü altına alınmış olan bu iş halk için çok iyi olmuştur.

Maden kömürü satan kimseler kömürü harifte bırakmakta ve yağın yağmurlardan ıslandıktan sonra da aynı fiat üzerinden satmaktadır. Belediyemizin bunun önüne geçmesi için tedbir alacağını umuyoruz.

Bir İsveç vapuru batırıldı

Stokholm 6 (A.A.) — Stefani ajansından: Rydoholm adındaki İsveç vapurunun Atlas Okyanusunda batırılmış olduğu istihbar edilmiştir. Mürettebatı, İngilterede karaya çıkarılmıştır.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

RANDEVU

Muhtar balkonda sigara içiyor, etrafı seyrediyordu. Bu sırada balkondan kapısının Gülsere'nin belirdi. Genç kadın tatlı tatlı gülümsüyerek ona:

— Böyle tenha köşelere çekilip, tek başınıza gizli gizli neler düşünüyorsunuz bakalım?... diye sordu.

Bu sözle Muhtar da gülümsedi ve cevap verdi:

— Yerine gelmesi imkânı olmayan bir takım şiddetli arzularımı düşünüyorum...

Muhtar genç kadının sözlerine karşı fırsatın istifade ederek binaları söylediğine pek memnundu. Bundan sonra hakikaten arzu dolu olan gözlerini daha büyük bir ısrarla genç ve güzel kadının üzerine çevirdi.

Şimdi Gülsere'ne ona yaklaşmıştı. Sözün mecrasını değiştirmek için:

— Bana bir sigara verir misiniz? dedi.

Muhtar, açtığı paketini tehlikeli ona uzattı ve bundan sonra da çakmağını yaktı. Gülsere'nin küçük ağzından bir duman halkası çıkardıkdan sonra dirseklerini balkonun kenarına dayadı ve Muhtara:

— Demin konuşurken kulağıma çaldı. Yarın Heybeliada mı gideceksiniz? diye sordu.

Genç adam, içinde müphem bir ümitde, hemen cevap verdi:

— Evet... Yarın sabahleyin...

Gülsere'nin kısa bir tereddütten sonra:

— Yarın ben de Heybeliye gitmek istiyorum... dedi.

Muhtarın ümidi bütünü artmıştı:

— Aman ne kadar iyi... Vapurda sizinle arkadaşlık ederdim. Emrederseniz bir yerde bekliyeceğim sizi...

Genç kadın ince kaşlarını kaldırdı:

— Meselâ nerede?...
— Nerede emrederseniz...

— Köprüde, Kadıköy iskelesinde, saat bir buçukta... Olmaz mı?... Heybeliada beraber gider, gece beraber döneriz. Herhalde güzel bir gün geçirmiş oluruz.

Muhtar pek memnun bir tavırla:

— Ne diyorsunuz? Güzel bir gün değil, benim için mesud bir gün!

Gülsere'nin:

— Mübâlağa ediyorsunuz, diye gülümsedi ve içeriye salona girdi.

Genç adamı balkonda yalnız bıraktı. Muhtar kendini o derece mesud hissediyordu ki, içinden şu esnada kuş olup balkondan karşıdaki bahçelere, kırlara uçmak arzusu yükseliyordu.

Muhakkak ki yarın hayatının en güzel günlerinden biri olacaktı. Ne zamandanberi etrafında döndüğü Gülsere'nin gibi bir kadını yapa yalnız adaya gitmek. Çamlıklarda dolamak, bütün bir gün onunla tatlı tatlı konuşmak az şey miydi? Eğer isteğe bir fırsatı elde edemezdi, Halbuki işte saadet ona kendiliğinden, kendisi ayakları ile tipis tipis gelmişti. O da tabii bu fırsattan hakkıyla istifade edecekti. Hem bu gezinti esnasında neler olacaktı ki?... Bir kere Gülsere'nin hakkında duyduklarını ona söylemek için bundan daha münasip bir zaman olamazdı. Yarınki gezintide genç kadına söyleyeceklerini daha şimdiden tasarlıyordu. Her halde talihin bu müstesna civresinden eli boş çıkmıyacaktı.

Ertesi günün saat daha birde körünün Kadıköy iskelesine geldi. Gülsere'nin bir buçukda burada buluşacaklardı. Daha yarım saatlik vakit vardı. Dolayısıyla, kalabalığı seyretecekti. İki de birde saate bakıyordu. Akrepçilerle, yelkuvanların yürüme için bu kadar nazlıklarını hiç hatırlamıyordu. Vakıt bir türlü geçmek bilmiyordu. Nihayet saat tam bir buçuk olunca ilk defa aşk randevusuna gelen yirmi yaşında bir delikanlı gibi yerinde duramıyacak kadar şiddetli bir heyecan hissetmeye başladı. Bu sırada arkadaşları Kadri'yi gördü. Onunla içtikleri su ayrı gitmezdi. Birbirlerinden gizli gizli bir şeyleri yoktu. Bunun için Muhtar, Kadriye:

— Kimi bekliyorum biliyor musun? dedi... Gülsere'nin... Şimdi burada randevumuz var. Beraber Heybeliye gideceğiz.

Kadri güldü:

— Gülsere'nin mi bekliyorsun? dedi, o halde daha çok beklersin...

Muhtar şaşkın:

— Neden?...
— Gelmiyecek de ondan...
— Ne münasebet?... Hem sen neden biliyorsun?

— Bak görürsün... Eğer beklediğin o ise gelmiyecek... Seninle bahse tutuşurum. On lirasına var mısın?

— Varım tabii... Neden gelmesin? Randevuyu ben istemedim ki o kendisi benimle beraber Heybeliye'ye gitmek arzusunı gösterdi. Hatta randevu yerini ve saatini de kendi tayin etti. Görüyorsun ya... Gelmemesi için hiç bir sebep yok... Şimdi nerede ise gelir... Sen yanımdan savuş.

— Nafile bekliyorsun... Herhalde gelmediğini benden saklama ve 10 liramı yarın getir...

Kadri böyle söyliyerek uzaklaştı. Şimdi saat ikiyi yirmi vardı. Hâlâ Gülsere'nin görünmüyordu.

Nihayet dakikalar geçti. Saat tam iki oldu. Genç kadın gelmedi. Maamafih Muhtar iki buçuk kadar bekledi.

Muhtar üç gün sonra genç kadını sokakta gördü. Gülsere'nin uzun uzun özür diledikten sonra bir aralık da:

— Artık Heybeliye yarın gideceğim... dedi.

Muhtar atıldı:

— Sizi aynı saatte aynı yerde bekliyeyim mi?

— Yok yarın birde buluşalım. Yani yarın saat daha erken... Olmaz mı? Saat tam birde... Unutmayınız. Herhalde geleceğim. Sakin geç kalamayım demeyiniz.

Muhtar ertesi günü de saat birden iki buçuk kadar boş yere Gülsere'nin bekledi. Evine dönerken Tünelde Kadriye rasladı. Ona:

— Sana 10 lira borcum var... dedi, fakat rica ederim Gülsere'nin randevusuna gelmiyeceğini nereden biliyordun? Yoksa onunla benden gizli ahablığın mı var?...
Kadri gülmüştü:

— Yok. dedi, yalnız insanları daha iyi tanıdığını sanıyorum. Bir çok kimselerde garip bir hastalık vardır. Gitmiyecekleri randevular vermek...

Bilhassa kadınlar arasında bu hastalığa tutulanlar çoktur. Bunlar gayet kolaylıkla randevu verirler. Lâkin daha randevu yerini tayin ederlerken onlar gelmeceği kararlaştırmışlardır bile. Ve gelmez de... Derece derece bu hastalık birçok kimselerde vardır.

Bir insan vakit bulamaz, bir randevusunu kaçırır. Fakat birçokları vakitleri olduğu halde randevularına gitmezler... İşte onlar bu garib ruhlı hastalığa, gidemiycekleri, yalnız randevular vermek hastalığına tutundular.

Meselâ bunlardan biri arkadaşlarına:

— Yahü görüşemiyoruz. Kuzum bazen aklımla buluşalım. Meselâ yarın gece Beyoğlunda, saat sekizde her zaman gittiğimiz pastahane... Söz değil mi? der...

Ertesi günü herkes geldiği halde pastahane yalnız o yoktur. İşte Gülsere'nin de bu hastalık — hem de bütün şiddetle — vardır. Onun hüvunu bilen arkadaşları kendisinin verdiği randevulara dünyada gitmezler...

8 Mart Cumartesi sabahı

8 Program, 8,03 Ajans haberleri, 8,18 Hafif program (PL) 8,45 Ev kadını.

deceğiz.
Kadri güldü:
— Gülsere'nin mi bekliyorsun? dedi, o halde daha çok beklersin...
Muhtar şaşkın:
— Neden?...
— Gelmiyecek de ondan...
— Ne münasebet?... Hem sen neden biliyorsun?

— Bak görürsün... Eğer beklediğin o ise gelmiyecek... Seninle bahse tutuşurum. On lirasına var mısın?

— Varım tabii... Neden gelmesin? Randevuyu ben istemedim ki o kendisi benimle beraber Heybeliye'ye gitmek arzusunı gösterdi. Hatta randevu yerini ve saatini de kendi tayin etti. Görüyorsun ya... Gelmemesi için hiç bir sebep yok... Şimdi nerede ise gelir... Sen yanımdan savuş.

— Nafile bekliyorsun... Herhalde gelmediğini benden saklama ve 10 liramı yarın getir...

Kadri böyle söyliyerek uzaklaştı. Şimdi saat ikiyi yirmi vardı. Hâlâ Gülsere'nin görünmüyordu.

Nihayet dakikalar geçti. Saat tam iki oldu. Genç kadın gelmedi. Maamafih Muhtar iki buçuk kadar bekledi.

Muhtar üç gün sonra genç kadını sokakta gördü. Gülsere'nin uzun uzun özür diledikten sonra bir aralık da:

— Artık Heybeliye yarın gideceğim... dedi.

Muhtar atıldı:

— Sizi aynı saatte aynı yerde bekliyeyim mi?

— Yok yarın birde buluşalım. Yani yarın saat daha erken... Olmaz mı? Saat tam birde... Unutmayınız. Herhalde geleceğim. Sakin geç kalamayım demeyiniz.

Muhtar ertesi günü de saat birden iki buçuk kadar boş yere Gülsere'nin bekledi. Evine dönerken Tünelde Kadriye rasladı. Ona:

— Sana 10 lira borcum var... dedi, fakat rica ederim Gülsere'nin randevusuna gelmiyeceğini nereden biliyordun? Yoksa onunla benden gizli ahablığın mı var?...
Kadri gülmüştü:

— Yok. dedi, yalnız insanları daha iyi tanıdığını sanıyorum. Bir çok kimselerde garip bir hastalık vardır. Gitmiyecekleri randevular vermek...

Bilhassa kadınlar arasında bu hastalığa tutulanlar çoktur. Bunlar gayet kolaylıkla randevu verirler. Lâkin daha randevu yerini tayin ederlerken onlar gelmeceği kararlaştırmışlardır bile. Ve gelmez de... Derece derece bu hastalık birçok kimselerde vardır.

Bir insan vakit bulamaz, bir randevusunu kaçırır. Fakat birçokları vakitleri olduğu halde randevularına gitmezler... İşte onlar bu garib ruhlı hastalığa, gidemiycekleri, yalnız randevular vermek hastalığına tutundular.

Meselâ bunlardan biri arkadaşlarına:

— Yahü görüşemiyoruz. Kuzum bazen aklımla buluşalım. Meselâ yarın gece Beyoğlunda, saat sekizde her zaman gittiğimiz pastahane... Söz değil mi? der...

Ertesi günü herkes geldiği halde pastahane yalnız o yoktur. İşte Gülsere'nin de bu hastalık — hem de bütün şiddetle — vardır. Onun hüvunu bilen arkadaşları kendisinin verdiği randevulara dünyada gitmezler...

8 Mart Cumartesi sabahı

8 Program, 8,03 Ajans haberleri, 8,18 Hafif program (PL) 8,45 Ev kadını.

deceğiz.
Kadri güldü:
— Gülsere'nin mi bekliyorsun? dedi, o halde daha çok beklersin...
Muhtar şaşkın:
— Neden?...
— Gelmiyecek de ondan...
— Ne münasebet?... Hem sen neden biliyorsun?

— Bak görürsün... Eğer beklediğin o ise gelmiyecek... Seninle bahse tutuşurum. On lirasına var mısın?

— Varım tabii... Neden gelmesin? Randevuyu ben istemedim ki o kendisi benimle beraber Heybeliye'ye gitmek arzusunı gösterdi. Hatta randevu yerini ve saatini de kendi tayin etti. Görüyorsun ya... Gelmemesi için hiç bir sebep yok... Şimdi nerede ise gelir... Sen yanımdan savuş.

— Nafile bekliyorsun... Herhalde gelmediğini benden saklama ve 10 liramı yarın getir...

Kadri böyle söyliyerek uzaklaştı. Şimdi saat ikiyi yirmi vardı. Hâlâ Gülsere'nin görünmüyordu.

Nihayet dakikalar geçti. Saat tam iki oldu. Genç kadın gelmedi. Maamafih Muhtar iki buçuk kadar bekledi.

Muhtar üç gün sonra genç kadını sokakta gördü. Gülsere'nin uzun uzun özür diledikten sonra bir aralık da:

— Artık Heybeliye yarın gideceğim... dedi.

Muhtar atıldı:

— Sizi aynı saatte aynı yerde bekliyeyim mi?

— Yok yarın birde buluşalım. Yani yarın saat daha erken... Olmaz mı? Saat tam birde... Unutmayınız. Herhalde geleceğim. Sakin geç kalamayım demeyiniz.

Muhtar ertesi günü de saat birden iki buçuk kadar boş yere Gülsere'nin bekledi. Evine dönerken Tünelde Kadriye rasladı. Ona:

— Sana 10 lira borcum var... dedi, fakat rica ederim Gülsere'nin randevusuna gelmiyeceğini nereden biliyordun? Yoksa onunla benden gizli ahablığın mı var?...
Kadri gülmüştü:

— Yok. dedi, yalnız insanları daha iyi tanıdığını sanıyorum. Bir çok kimselerde garip bir hastalık vardır. Gitmiyecekleri randevular vermek...

Bilhassa kadınlar arasında bu hastalığa tutulanlar çoktur. Bunlar gayet kolaylıkla randevu verirler. Lâkin daha randevu yerini tayin ederlerken onlar gelmeceği kararlaştırmışlardır bile. Ve gelmez de... Derece derece bu hastalık birçok kimselerde vardır.

Bir insan vakit bulamaz, bir randevusunu kaçırır. Fakat birçokları vakitleri olduğu halde randevularına gitmezler... İşte onlar bu garib ruhlı hastalığa, gidemiycekleri, yalnız randevular vermek hastalığına tutundular.

Meselâ bunlardan biri arkadaşlarına:

— Yahü görüşemiyoruz. Kuzum bazen aklımla buluşalım. Meselâ yarın gece Beyoğlunda, saat sekizde her zaman gittiğimiz pastahane... Söz değil mi? der...

Ertesi günü herkes geldiği halde pastahane yalnız o yoktur. İşte Gülsere'nin de bu hastalık — hem de bütün şiddetle — vardır. Onun hüvunu bilen arkadaşları kendisinin verdiği randevulara dünyada gitmezler...

8 Mart Cumartesi sabahı

8 Program, 8,03 Ajans haberleri, 8,18 Hafif program (PL) 8,45 Ev kadını.

AKSAM SPOR
Inönü koşusu

30 mart pazar günü İzmirde yapılacak

Türkiye kır koşusu birinciliği bu yıl İnönü koşusu namı altında 30 mart pazar günü saat 15 de İzmirde yapılacaktır. Mesafe 7500 metredir. Bu koşu hakkında Beden terbiyesi direktörlüğü şu malûmatı veriyor:

Bu koşuya kır kaşusu mevsimi esnasında Beden terbiyesi direktörlüğü programının tatbikine gayret göstermiş ve bölge birincilikleri yapmış olan bölgelerin birinci kategorisi temsili takımları iştirak edeceklerdir.

Bölgeler dörder kişilik takımlarla temsil edileceklerdir. Birden fazla takımla bölgede temsil edilme isteğececek koşular bu takımların masraflarını bölgece öderler. Ancak takım onunculuğa kadar tasnife dahil olabilecek kudreti gösterdiği takdirde bu takımın da tam masrafı genel direktörlüğe ödenecektir.

Türkiye İnönü koşusuna ferden iştirak etmek isteyen her koşucu kendi masraflarını vermek suretile bu müsabakaya dahil olabilecektir. Haric bölgelerden İzmir gelmiş ve bu şekilde koşmuş atlet birinciden 12 nakilede kadar derece aldığı takdirde masrafı genel direktörlükten ödenecektir.

Müsabaka 7500 metre olduğu cihetle birinciden 7 dakika 30 saniye derece dahil edilmeyecektir.

Takım tasnifi dörder kişilik takım itibarile yapılır. Bu takımı teşkil edenlerin isimleri 29 mart akşamı

İzmirde Federasyon müessesiliğine bildirilir. Her takımın yarış yerine gelecek üç birinci koşucusunun sayı yekünü alınacak, en az sayı yapan takım birinci ilan olunacaktır.

Takımlar hareketlerini 28 mart 941 cuma akşamı veya 29 mart 941 cumartesi günü sabahı İzmirde bulunacaklarına göre hesaplayacaklardır.

Bölgelerde İnönü koşuları

23 mart 941 pazar günü bütün bölgelerde 6000 metre üzerinde İnönü koşusu yapacaklardır. Her bölge bu koşuya âzami atlet adedi ile iştiraki temine çalışacaklardır.

İzmir bölgesinde bulunan atletler doğrudan doğruya «Türkiye İnönü koşusuna» gireceklerdir.

Türkiye İnönü koşusu birinciliği aynı gün İzmirde yapılacakından bölge temsili takımları ayrıyeten İzmirde koşacaklardır.

İnönü koşusuna ferdi, takım ve grup tasnifi yapılacak ve her birine ayrı mükâfat verilecektir.

Koşucuların yarış sırası ferdi tasnifi teşkil eder. Takımlar dörder kişilik olacaktır. Yarış hattını ilk geçen 3 koşucunun sayı yekünü alınacak ve en az sayı yapan takım birinci addolunacaktır. Birinciden itibaren 6 dakika zarfında en çok atlele yarış hattını geçmeğe muvaffak olan teşekkül İnönü koşusunun galibi ilan olunacaktır.

Ankara - İstanbul güreş müsabakaları

Ankara ile İstanbul güreş takımları arasında yarın Ankara'da yapılacak müsabakalar 9/3/941 pazar günü Şeref sahasında oynanacak olanları şunlardır:

Saat 14,30 da: İstanbulspor - Beşiktaş. Hakem: Muzaffer Çizer.

Saat 16,30 da: Fener - Galatasaray. Hakem: Samih Duransoy.

2 - Spor muharriri arkadaşlarımız serbes duhuliyet varakalarını Galatasaray 11'ünden almaları rica edilir.

3 - Tevzi edilmis olan hüviyet varakalarının bu maçlarda hükümleri yoktur.

4 - Güşeler, izdihama meydan verilmemek için saat 12 d açılacak ve duhuliyet 25. tribün 50 kuruş olacaktır.

9 mart tarihinde yapılacak ikinci küme lig maçları

İstanbul Futbol ajanlığından:

Fenerbahçe stadi: Saat 12: Feriköy - Galata Gençler; hakem: Şekip Akduman; yan hakem: Münir - Fazil.

Saat 14: Sığıl, Güneş - Feneriyılmaz; hakem: Büld Turanlı; yan hakem: Neşet - Sadik.

8/3/941 tarihinde müsâdîf cumartesi günü yapılacak bölge voleybol maçları

Voleybol ajanlığından:

Saat 2,30: Fenerbahçe - Galatasaray (II).

Saat 3,15: Fenerbahçe - Galatasaray (A. I.)

Cuma günü Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacak maçlar

İstanbul Erkek mektepleri Voleybol Lig heyeti başkanlığından:

İşık İseşi - Galatasaray L. Saat 14,30. Hakem: Sabri.

Boğaziçi İseşi - Kabataş L. Saat 15. Hakem: Sabri.

Cuma günü Eminönü Halkevi salonunda yapılacak maçlar:

Taksim İseşi - Vefa İseşi. Saat 14,30. Hakem Ahmed.

Ticaret İseşi - Yüce Ülkü İseşi. Saat 15. Hakem: Ahmed.

Edirne'de spor müsabakaları

Edirne (Akşam) - Şehrimiz okulları arasındaki spor müsabakalarına devam edilmektedir. Programa göre öğleden evvel «kır koşusu» yapılmış ve 52 atletin iştirak ettiği bu yarışta il desen Nihad birinci, Sanatlar okulundan Nusret ikinci, Feridun üçüncü ve Erkek muallimden Mehmed dördüncü gelmişler; takımlar arasındaki puan tasnifinde Sanatlar okulu 62 sayı ile birinci ve Erkek muallim de ikinci sayılmışlardır.

Öğleden sonra Erkek öğretmen sahasında basketbol maçları yapılmıştır. Lise, Sanatlar okulu A ve B takımları karşılaşmasında lise B takımı 4-24 ve A takımı da 4-54 ile galip gelmiştir.

— Elbet... Program mucubince tam sekiz buçukta... Saat dokuz olunca da küçük beyi jimnastiğe göndereceğim... Doktor Raufun tenböhlerini aynen tatbik ediyorum.

Çocuk:

— Mademki sen çalışıyorsun bacacığın, ben de çalışmalıyım. Büyüyünce para kazanmağa mecburum! - dedi.

Borsacı, muhabbetle oğlunu öptü:

— Ah çocuğum... Allah vere de benim endişelerime hayatta uğramasan...

Bu son cümle, karısının dikkatini celbettir. Endişeyle kocasını süzer:

— Neden var Cemal?... - diye sordu. - Heyecanlı görünüyorsun... Yoksa işlerin arzu ettiğin şekilde cereyan etmiyor mu?

Borsacı, yüzündeki endişe ifadesini bir irada gayretile sildi. Gülümsemeğe çalışarak:

— Bir şey yok, bir şey yok... - dedi. - Ancak bugünlerde borsa hayli karışık... İnsan dümenin başında ihtiyatla oturmalsın, sağa sola çırpmağa çabalamalı... İşte bu kadar...

— Bereket versir şimdiye kadar

Dörtler kupası maçları

Tertip Heyetinden:

1 - Milli küme müsabakalarına hazırlık mahiyetinde olmak üzere tertip olunan müsabakaların 9/3/941 pazar günü Şeref sahasında oynanacak olanları şunlardır:

Saat 14,30 da: İstanbulspor - Beşiktaş. Hakem: Muzaffer Çizer.

Saat 16,30 da: Fener - Galatasaray. Hakem: Samih Duransoy.

2 - Spor muharriri arkadaşlarımız serbes duhuliyet varakalarını Galatasaray 11'ünden almaları rica edilir.

3 - Tevzi edilmis olan hüviyet varakalarının bu maçlarda hükümleri yoktur.

4 - Güşeler, izdihama meydan verilmemek için saat 12 d açılacak ve duhuliyet 25. tribün 50 kuruş olacaktır.

9 mart tarihinde yapılacak ikinci küme lig maçları

İstanbul Futbol ajanlığından:

Fenerbahçe stadi: Saat 12: Feriköy - Galata Gençler; hakem: Şekip Akduman; yan hakem: Münir - Fazil.

Saat 14: Sığıl, Güneş - Feneriyılmaz; hakem: Büld Turanlı; yan hakem: Neşet - Sadik.

8/3/941 tarihinde müsâdîf cumartesi günü yapılacak bölge voleybol maçları

Voleybol ajanlığından:

Saat 2,30: Fenerbahçe - Galatasaray (II).

Saat 3,15: Fenerbahçe - Galatasaray (A. I.)

Cuma günü Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacak maçlar

İstanbul Erkek mektepleri Voleybol Lig heyeti başkanlığından:

İşık İseşi - Galatasaray L. Saat 14,30. Hakem: Sabri.

Boğaziçi İseşi - Kabataş L. Saat 15. Hakem: Sabri.

Cuma günü Eminönü Halkevi salonunda yapılacak maçlar:

Taksim İseşi - Vefa İseşi. Saat 14,30. Hakem Ahmed.

Ticaret İseşi - Yüce Ülkü İseşi. Saat 15. Hakem: Ahmed.

Edirne'de spor müsabakaları

Edirne (Akşam) - Şehrimiz okulları arasındaki spor müsabakalarına devam edilmektedir. Programa göre öğleden evvel «kır koşusu» yapılmış ve 52 atletin iştirak ettiği bu yarışta il desen Nihad birinci, Sanatlar okulundan Nusret ikinci, Feridun üçüncü ve Erkek muallimden Mehmed dördüncü gelmişler; takımlar arasındaki puan tasnifinde Sanatlar okulu 62 sayı ile birinci ve Erkek muallim de ikinci sayılmışlardır.

Öğleden sonra Erkek öğretmen sahasında basketbol maçları yapılmıştır. Lise, Sanatlar okulu A ve B takımları karşılaşmasında lise B takımı 4-24 ve A takımı da 4-54 ile galip gelmiştir.

— Elbet... Program mucubince tam sekiz buçukta... Saat dokuz olunca da küçük beyi jimnastiğe göndereceğim... Doktor Raufun tenböhlerini aynen tatbik ediyorum.

Almanyanın Bulgaristanı işgal etmek için ileri sürdüğü sebeplerden hiç birinin tutar yeri yoktur. Hedef, hiç şüphesiz daha geniştir

(Başarfa 1 inci sahife)
bulduğu yerde İngiliz kuvvetlerini vurmaya karar vermiş. Her halde İngiltere de her eriştiği yerde alman kuvvetleri üzerinde çiçek demeti yuvarlacak değildir. Bu suretle muharebe tahrifatı Bulgaristana da sırayet edecek, hattâ şimdiye kadar geçit bulamadıkları için Romanya'ya gide-miyen İngiliz tayıyareleri, Bulgaristan sayesinde, orasını da ziyaret imkân bulacaklardır.

İş bu kadarla da kalmıyor. Almanyanın, Bulgaristana yerleş-tikten sonra Yunanistanı tazyik edeceği söyleniyor. İngiliz Elçisi Sofya hükûmetine verdiği nota-da bunu açıkça bildirmektedir. Esasen, şimdiye kadar «Yunanis-tanla münasebetlerimiz normal-dir» diyen Berlin mahafilinin, Bulgaristanın işgalinden sonra lisamı değiştirdiği İngiltere'ye kale vazifesi gördükçe Yunanistanla aramız iyi olmaz» diyorlar. Bu tehlikeyi İngilizler gibi, Yunanlı-lar da sezmektedir. Fakat bun-dan dolayı ne zafere ümitleri, ne de cesaretleri asla kırılmıyordur. Bilâkis, Atina matbuatının heyecanla yazdığı gibi, taarruz nereden gelirse gelsin mukave-mede hazırlanıyorlar. Bu da gös-teriyor ki Almanyanın hareketi, iddialarının tam zıddına olarak, Balkanlarda geniş bir harp sa-hası açacaktır. Almanyanın mak-sadı bu mudur, bilmiyoruz. Her halde Berlin propagandasının, alman askerî planlarını gizleme-ye çalışan izahları ile etrafa serpi-ttiği teminatın, alman genel kur-mayının hakiki hedeflerine uygun olduğunu sanmak safdillik olur. İngiltere ile ölümlü dirim harbine girişmiş, düşmanını ele geçirmekten ve doğrudan doğruya vurmaktan âciz kalmış bir Al-manyanın, iktisadî sahasını ko-rumak, yahut Bulgaristanı hima-ye etmek, İngiliz tedbirlerini ön-lemek gibi sebeplerle yüz binler-ce kişilik ordularla Balkanlarda büyük bir harekete başlamasına akıl erdirmek güçtür. Almany-a'nın hedefi hiç şüphesiz daha geniş, daha ehemmiyetlidir.

Necmeddin Sadak

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO
ve NUKUD FİATLERİ
6 Mart 1941

DEVLET BORÇLARI	
% 7,50 933 Türk boreu I. II. III.	19.-
» 1938 İkramiyeli	19.67
» 1933 İkramiyeli Ergani	
A. B. C.	19.38
» 7 1934 Sivas-Erzurum 1	19.30
» 1934 Sivas-Erzurum 2-7	19.47
» 2 1932 Hazine bonoları	60.50
» 1934 »	15.50
» 1935 »	29.50
» 1938 »	52.75
A. Demiryolu tahvili I-II	41.75
» III	40.80
A. Demiryolu mümessil senet	38.35
Haydarpaşa İmanı	43.75
H. İmanı mümessil senedi	40.50
HİSSE SENETLERİ	
T. C. Merkez bankası	109.50
T. İş bankası nama muharrer	10.-
T. İş bankası (hamile alt)	10.25
T. İş bankası mümessil his.	103.-
A. Demiryolları şirketi (% 60)	22.75
A. Demiryolları şirketi (% 100)	37.50
Eskişehir çimento şirketi	8.-
Şirketi Hayriye	26.-
Şirketi Hayriye temettü	21.-
ECNEBİ TAHVİLLERİ	
Kredi Fonsiye 1903 (sigortah)	108.-
» 1911	102.50
» Amorti	59.50
» Kupon	1.27
NUKUT	
Türk altını	24.00
Külçe altın bir gramı	2.97
Osmanlı bankası (banknot)	2.50
KAMBIYO	
Londra üzerine 1 sterlin	5.24
Neşyork üzerine 100 dolar	131.50
Paris üzerine 100 frank	—
Milano üzerine 100 liret	—
Cenevre üzerine 100 frank	29.98
Atina üzerine 100 drachmi	0.9975

Almanlar kaç türlü harekete geçebilir

(Başarfa 1 inci sahife)
hali esnasında nasıl planlar tertip ettiğini ancak hadiseler öğretecektir.

B. Eden'in seyahati ve İngiliz planı

Londra 6 (A.A.) — Balkan vaziyeti ile Eden'in Atina ziyareti İngiliz matbuatının iki mühim megalesini teşkil etmektedir. Bu mesele hakkında Tims'in diplomatik muharriri şunları yazıyor:

B. Edenle general sir John Dill'in Atina hükûmetiyle temaslarda bulun-dukları şu sırada, her ikisinin birlik-te gösterdikleri faaliyetleri daha geniş bir sahadan ve daha açıkça tedkik etmek kabili olabilir. Müttefikler sev-külceyşinin üç mühim merkezi Şimali Afrika'da, Şarkî Akdenizde ve Cenevli Balkanlarda, mantıklı bir sıra ile ziy-aret edilmiştir. Edenle sir John Dill, İngiliz ordusundan bir kısmının diğer cepheelerde istihdamı kabul olup ola-mıyacağını ve kabili ne kadarının tefrik edilebileceğini en ziyade Kahl-rede tedkik imkânını bulabilmektedir. Orada yapacakları tedkikatın netice-sini aldıktan sonra Ankara'ya giderek Türklere İngiliz planlarının neden ibaret olduğunu ağızdan ağıza söyle-meleri ve İngilterenin derhal Türki-yenin emrine koyabileceği muhtelif makinelerle silâhların ve her türlü müzaheretin neden ibaret olacağına dair eskisane nazaran daha sarlı ma-lûmat vermeleri kabul olabilmelidir. Türk-ler bu izahatı aldıktan sonra bizat kendi kuvvetlerinin derecesini daha emniyetle ölçmeğe çare bulacaklar ve Ege denizine doğru gerek Bulgaris-tanda bulunan Almanların ve gerek Romanya'da ve Bulgaristanda bulunan nazi tayıyareleri tarafından incek bir tehdid karşısında vaziyetlerinin ne olacağını tasvir edebileceklerdir. Bu sebeple Eden ve Dill, Ankaradan Atina'ya hareket ettikleri vakit ne ya-pabileceklerine sarılı bir surette vakıf idiler. Atinada yapılan müzakereler, muhtemeldir ki, daha ziyade rakam-lara ve hadiselerle istinad edecek ve nazari sevkülceyş planları bir tarafa bırakılacaktır. Yunanlılar yeni tehli-keler karşısında İngilterenin mütte-fikleri olduklarını yeniden teyid et-tiler. Ümid olunabilir ki Büyük Bri-tanya ve müttefiklerle onlara yardım edenler, Yunanistana yapılacak yar-dım hususunda en küçük bir haset eseri bile göstermeyeceklerdir.

Bozguncu propagandaları

Almanların Bulgaristan dahilinde-ki ilerleme tarzları, tatbik etmek iste-dikleri planı açık bir surette göster-mektedir. Garpte naziler Yugoslavyayı hemen tamamen İtalya çemberi içine almış gibidirler. Bunun arkasından Yugoslavyanın üçünlü pakta İttihaki-nın tefrik edileceğine muhakak nazari-bi bakılabilir. Şarkta Karadeniz sa-hilindeki Bulgar İmanlarını işgal et-meğe Almanlar cephelelerini Sovyet-lere doğru uzatmışlardır. Bunun ne-ticesi olarak denizden gelecek mütte-fikler hücumuna karşı kendilerini emniyet altında görmektedirler. Ce-nupta Türk hududuna yaklaşmak su-retille, Türk ordusunun bir kısmını hareketsiz bırakmak ve Türklere ara-sında bozgunculuk propagandası yap-mak gayesini takip etmektedirler. Bu propagandaların Türklere arasında en küçük bir tesir bile husule getirmed-iği daima görülmektedir. Almanlar ce-nubu garbi cephesinde Yunan hu-dutlarını tehdit altına almaktadırlar. Yeni bir askerî harekete girişmeden evvel yeni usullerle Yunanlıları kor-kutmağa çalışmaları büyük ihtimal dahilindedir.

Amerikan yardım lâihyası müzakeresi

Vaşington 6 (A.A.) — Ayan meclisi demokratlara yardım kanun projesinden diğer bir tadil yapmıştır. Bu tadile nazaran Harbiye, Bahriye Nazırları ve diğer Nazırlar, İngilte-reye devredilecek mevcut teçhizat-ın kaymetini takdir edebileceklerdir.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylik	750 »	1450 »
3 Aylik	400 »	800 »
1 Aylik	150 »	— »
Posta İttihadına dahil olmyan ecnebi memleketter: Seneliği: 3900. alta aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.		
Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare 20681 Müdür: 20497		
Safer 8 — Kasım 120 S. İm. Gü. Öğ. İki. Ak. Yat. E. 10,40 12,19 6,18 9,32 12,00 1,30 Va. 5,47 7,26 13,26 16,39 19,07 20,35		
İdarehane: Babıâli civarı Acunusluk sokak No. 13		

Türkiye İş bankası meclisi idaresinden:

Esas mukavelenamemizin 44 üncü maddesine tevfi kan Bankamız hissedarlar alelade umumî hey'eti 27.3.941 gününe tesadüf eden perşembe günü saat on dörtte ve fevkalade hey'eti umumiyesi de aynı tarihte saat 16 da Bankanın Merkezinde toplanacağını dan mezkûr gün ve saatlerde muhterem hissedarlarımızın toplantıda hazır bulunmaları rica olunur.

Bankamız statüsünün 49 uncu maddesi mucibince, gerek asaleten ve gerek vekâleten 50 hisseye sahip olan hissedarlar, umu-mî hey'eti iştirâk edebillir. Ancak vekillerin de şahsen hissedar ve rey sahibi olmaları lâzımdır.

Bizzat iştirâk edecekler, malik oldukları hisse senetlerinin miktar ve numaralarını, vekil göndermek isteyenler de ayrıca şube-lerimizin alabilecekleri formüle uygun olarak tanzim edecekleri vekâletnameyi içtima gününden en az 5 gün evvel Ankarada Bankamız İdareî Merkezine Müdürlüğüne ve diğer mahallerdeki şubelerimize ibraz ve tevdi ederek mukabilinde bir duhuliyeye vara-kası almaları icabeder.

Alelade heyetî umumîye ruznamesi berveçhiatidir:

- 1 — İdare Meclisi ve murakipler Raporunun okunması ve tasvibi,
- 2 — 1940 hesap yılı bilançosile kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki ve İdare Meclisle murakiplerin ibrası,
- 3 — Kârın taksimi ve tevzi gününün tesbiti,
- 4 — 1941 yılı içinde istifa eden Banka murakiplerinden birinin yerine esas mukavele ve ticaret kanunu hükümlerine tevfi kan murakipliğe seçilen zatın memuriyetinin tasdiki,
- 5 — 1941 yılı murakiplerinin seçilmesi,
- 6 — Askere çağrılan ve bilâhare Askerliğinin hitama ermesi dolayısıyla 17/2/941 den itibaren Meclisi İdare azahına yeniden seçilen zatın memuriyetinin tasdiki.

Fevkalade heyeti umumîye ruznamesi berveçhiatidir:

- 1 — Bankamız esas mukavelesinin 12, 24, 33, 36, 42, 58 inci maddelerinin aşağıda yazah şekilde tadilî.

Bankamız esas mukavelesinde yapılacak tadilât:

ESKİ ŞEKLİ:

Madde 12 — Nama muharrer hisse senetlerinin ferağı, fariğ ve mefrugunleh veya kanunî vekilleri tarafından imza edilmiş iki beyanname üzerine meclisi idare kararile icra olunur.

Bu kararı müteakip ferağ edilen hisse senedinin Şirket defte-rindeki kaydı üzerinden de icabeden tashihler yapılır.

Madde 24 İdare Meclisi azası olabilmek için Şirketin en az yüz hisse senedine sahip olmak ve her türlü medenî hakları kulan-mak ehliyetine malik bulunmak lâzımdır.

Bu hisse senetleri Bankaya tevdi olunarak hıfzolunur ve azal-ık sıfatı devam ettiği müddetçe ve umumî hey'et tarafından teb-riye edilinceye kadar başkasına ferağ edilemeyeceğine dair üze-rine lâzımgelen meşruhat yazılır. Bu senetler azanın İdareden mütevellid mes'uliyetlerine karşı teminat hükmündedir.

Her hangi bir sebeple azalık sıfatının zevali ve umumî hey'et tarafından beraet kararının verilmesi üzerine bu hisseler sahi-bine veya veresesine iade olunur.

Alelumum Devlet Memurları ve diğer Bankaların Müdürleri ile murahas azaları İdare Meclisine âza olamazlar. İflâs veya tatili tediyat eden İdare Meclisi azaları istifa etmiş sayılırlar.

Madde 33 — İdare Meclisi Reis ve âzalarına işbu esas mukave-lenamenin 58 inci maddesi mucibince tefrik ve ita edilecek temettü hisselerinden başka iştirâk edecekleri içtimalar için «Hak-ık huzur» namı altında bir ücret verilir. Reis ve âzalara bir sene zarfında verilecek hakkı huzur miktarının en yüksek haddini umumî Hey'et tayin eder.

Madde 36 — Umumî Müdür İdare Meclisince intihap olunur. Azlı dahi aynı vechile icra olunur. Umumî Müdürlük maaşı İdare Meclisince tayin olunur. Bundan başka, İdare Meclisi azası sıfa-tile muayyen temettü hisseseine iştirak eder. Fakat ücreti huzur almaz.

Madde 42 — Murakiplere verilecek ücret; murakabe ettikleri seneye aid hesapların umumî Hey'etce tedkikinî müteakip bu hey'et tarafından tayin ve tesbit olunur. Bu ücret istihkak ta-mamen ifayı vazife eylemekle mukayyed olup vazifesini tamamlamadan terkedenler veya herhangi bir sebeple hizmetten ayrı-lanlar ile mirasçılara ücret istemek hakkını kaybederler.

Madde 58 — Bankanın bir senelik muamelâtından elde edilecek gelirlerden bütün masrafların tenzilininden sonra kalacak safî kâr aşağıda yazılı şekil ve nisbetlerde sıra ile kısmen ihtiyat ak-çesine tefrik ve kısmen de tevzi edilecektir.

- a) 1 - % 5 kanunî ihtiyat akçesine,
- 2 - % 5 ileride vukuu muhtemel zarar karşılığına,
- 3 - % 10 Birinci tertib Fevkalade ihtiyat akçesine tefrik edi-lecektir.

b) Yukarıda (a) Fıkrasında yazılı ihtiyat akçesinin tefrikinden sonra safî temettüden bakiye kalacak miktardan; tediye edilmiş sermayenin % 6 sına tekabül edecek bir miktar «Birinci temettü hissesi» namı altında hissedarlara tevzi olunur.

Her hangi bir senenin temettüatı işbu % 6 yı temin etmezse noksanı fevkalade ihtiyat parasından tefrik ve tevzi olunur. Fa-kat bu suretle ihtiyat parasından ayrılan mebalîğ gelecek sene-lerin temettülerinden ayrılmaması icabeden borç mahiyetindedir.

c) Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında yazılı ihtiyat akçeleri ile bi-rinci temettü hisselerinin tefrikinden sonra safî temettüden kala-cak bakiye aşağıda yazılı nisbetler dairesinde kısmen tevzi ve kısmen de ikinci tertip fevkalade ihtiyat akçesine ayrılır.

İşbu bakiyenin :
% 60 ı ikinci temettü hissesi namı altında hissedarlara,
% 15 i Meclisi İdare âzalarına,
% 5 i Banka memurlarına,
% 10 u Müessis hisselerine,
% 10 u İkinci tertip fevkalade ihtiyat akçesine tefrik ve tevzi olunacaktır.

Şu kadar ki hissedarlara tevzi edilecek olan (b) fıkrasındaki birinci temettü hisseleri (c) fıkrasında yazılı ikinci temettü hisselerinin yekünü tediye edilmiş sermayenin % 15 inden fazla ise işbu fazla miktar tevzi olunmayıp fevkalade ihtiyat akçesine ilâve olunur.

- 2 — Banka statüsünde yapılan tadilât dolayısıyla takibi icabeden kanunî formalitenin takip ve intacı için İdare Meclisine sa-lâhiyet verilmesi.

YENİ ŞEKLİ:

Madde 12 — Nama muharrer hisse senetlerinin ferağı, fariğ ve mefrugunleh veya kanunî vekilleri tarafından imza edilmiş ferağ beyannamesi üzerine İdare Meclisi tarafından verilen sala-hiyete istinaden şirket namına birinci derecede imza vaz'ına mezum iki kişinin müsterek tasdikleriyle icra edilir.

Bu tasdiki müteakip ferağ edilen hisse senedinin şirket defte-rindeki kayıtları üzerine de icabeden tashihler yapılır.

Madde 24 — İdare Meclisine âza olabilmek için Şirketin en az iki yüz elli hisse senedine sahip olmak ve her türlü medenî hak-ları kullanmak ehliyetine malik bulunmak lâzımdır.

Bu hisse senetleri Bankaya tevdi olunarak hıfzolunur ve azal-ık sıfatı devam ettiği müddetçe ve umumî hey'et tarafından teb-riye edilinceye kadar başkasına ferağ edilemeyeceğine dair üze-rine lâzımgelen meşruhat yazılır. Bu senetler azanın İdareden mütevellid mes'uliyetlerine karşı teminat hükmündedir.

Her hangi bir sebeple azalık sıfatının zevali ve umumî hey'et tarafından beraet kararının verilmesi üzerine bu hisseler sahi-bine veya veresesine iade olunur.

Alelumum Devlet Memurları ve diğer Bankaların müdürle-rile murahas azaları İdare Meclisine âza olamazlar. İflâs veya tatili tediyat eden İdare Meclisi azaları istifa etmiş sayılırlar.

Madde 33 — İdare Meclisi Reis ve âzalarına verilecek aylık; Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkında 3659 sayılı kanunun 3 üncü maddesi hü-kümlerine tevfi kan İcra Vekileri Hey'etince tayin olunur.

Madde 36 — Umumî Müdür İdare Meclisince intihap olunur. Azlı de aynı vechile icra olunur. Umum Müdürlük Aylığı ve te-mettü hisseleri hakkında Bankalar ve Devlet müesseseleri me-murları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanun hü-kümleri tatbik olunur.

Madde 42 — Murakiplere verilecek aylıklar; Bankalar ve Dev-let müesseseleri memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hak-kındaki kanunun 3 üncü maddesinde yazılı hükümler dairesin-de tesbit olunur.

Bu ücrette istihkak tamamen ifayı vazife eylemekle mukayyed olup vazifesini tamamlamadan terkedenler veya her hangi bir sebeple hizmetten ayrılanlar ile mirasçılara ücret istemek hakkı-nı kaybederler.

Madde 58 — Bankanın bir senelik muamelâtından elde edilecek gelirlerden bütün masrafların tenzilininden sonra kalacak safî kâr aşağıda yazılı şekil ve nisbetlerde sıra ile kısmen ihtiyat ak-çesine tefrik kısmen de tevzi edilecektir.

- a) 1 - % 5 i kanunî ihtiyat akçesine,
- 2 - % 5 i ileride vukuu muhtemel zarar karşılığına,
- 3 - % 10 u Birinci tertib Fevkalade ihtiyat akçesine tefrik edi-lecektir.

b) Yukarıda (a) Fıkrasında yazılı ihtiyat akçesinin tefrikinden sonra safî temettüden bakiye kalacak miktardan; tediye edilmiş sermayenin % 6 sına tekabül edecek bir miktar «Birinci temettü hissesi» namı altında hissedarlara tevzi olunur.

Her hangi bir senenin temettüatı işbu % 6 yı temin etmezse noksanı fevkalade ihtiyat parasından tefrik ve tevzi olunur. Fa-kat bu suretle ihtiyat parasından ayrılan mebalîğ gelecek sene-lerin temettülerinden ayrılmaması icabeden borç mahiyetindedir.

c) Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında yazılı ihtiyat akçeleri ile bi-rinci temettü hisselerinin tefrikinden sonra safî temettüden kala-cak bakiyeden:

- 1 — % 10 hesabile ikinci tertip fevkalade ihtiyat akçesine,
- 2 — % 10 hesabile müessislere,
- 3 — 3659 numaralı kanunun 13 üncü maddesinin (c) fıkrasın-daki atfe istinaden 3460 sayılı kanunun 42 nci maddesi hükmü mucibince safî kârdan % 5 ileride vukuu muhtemel zarar karşı-lığı ayrıldıktan sonra bakiye miktarın % 5 ine kadar bir aylık istihkakları yekününü geçmemek üzere ikramiye olarak Umum müdür ve muavinlerle diğer memur ve müstahdemlere tefrik ve tevzi edildikten sonra geriye kalan kısım ikinci temettü hissesi namı altında hissedarlara dağıtılır.

Şu kadar ki hissedarlara tevzi edilecek olan (b) fıkrasındaki birinci temettü hisseleri (c) fıkrasında yazılı ikinci temettü hisselerinin yekünü tediye edilmiş sermayenin % 15 inden fazla ise işbu fazla miktar tevzi olunmayıp fevkalade ihtiyat akçesine ilâve olunur.

Şirketi Hayriyeden:

Köprüden saat 19 da hareket eden, Kuruçesme de dahil olduğu halde Bebeğe kadar giden 170 numaralı seferin 19,15 de hareket etmekte olduğu sayın yolcularımıza ilân olunur.

Istanbul Irak Konsolosluğundan:

İşbu konsolosluk muntakasında bulunan bilûmum Irak tobaasın-dan (daimî ve muvakkat) ikamet edenlerden, İstanbul Irak konsoloslughuna isimlerini ve adresleri nevî bir mektupla bildirmeleri rica olunur.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınizi Derhal Keser

İcabında günde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

HER YERDE PULU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

YILDIZ

DOROTHY LAMOUR

Hususi nüshası
Bugün Çıktı...

YILDIZ'ın 7 nci hususi nüshası tamamen bir DOROTHY LAMOUR olarak bugün çıktı.

Bu sayıda dilber yıldız'ın bol resimli hayatı son filminin resimli romanı vardır.

Ayrıca iki renkli tablo
HERYERDE 15 KURUŞ

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin ilk

Bedeli teminat

704,79 52,85

2228,24 167,11

534,00 40,05

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

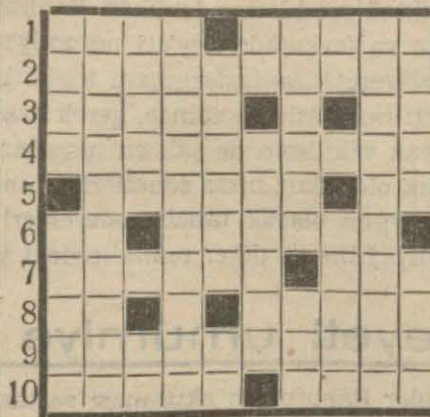
14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

14/16 No. 11 Ev enkazı.

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Kazdan büyük bir kuş - Yıldırım.
- 2 — Hissi iptal etmek.
- 3 — Toz - Ters güzel sanatçı.
- 4 — Uşağa söyle alsın.
- 5 — Edirne ve havalisi - Ters yemektir.
- 6 — İçilen bir madde - Saati düzelt.
- 7 — Bal yapan kanatlı böcekler - Mazil nakli edati.
- 8 — Ters notadır - İz.
- 9 — Karmakarışık yapan.
- 10 — Ters bir nevi bezelyedir - Fena şey.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Tevziyetmek, 2 — Elealma, Va, 3 — Vefakâr, 4 — Zaaf, Nipet, 5 — İlk, Sefil, 6 — Emanetçiya, 7 — Tarifetmek, 8 — Pışman, 9 — Evveliyen, 10 — Ak. Ne.

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinden:

941/25

Müddet: Sami Sevilgen müddetleyleh: Sükrüye Özkan: Tophane Boğazkesen 1 ci sed çıkmaz sokak 20-22. No. da müddet Sami Sevilgen tarafından müddetleyleh Sükrüye Özkan aleyhine açılan boğanmanın tescilli davası için müddetleyleh 27/2/941 perşembe günü saat (14) de mahkememizde hazır bulunması lüzumu ilân eden tebliğ edilmes üzerine mumaileyhin o gün gelmemesi veya bir vekil göndermemesine mebnî hakkında fiyap kararı itiraz olunmuş ve imla kılınan bu karara aid ihbarnamenin bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış ve keyfiyetin on beş gün müddetle ilân için tahkikatın 21/3/941 cuma günü saat (15) ine bırakılmış olduğu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

ZAYİ — Umumi işlerimde ve Beyoğlu mal müdürlüğünden almakta olduğum maaşta kullandığım tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağım eski mühürümün hükümü kalmadığını ilân ederim.

Beyoğlu mal müdürlüğünden askeri 1217 No. ile maaş alan Emine Özleyen

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir.

Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı

birden alınlar için

fiati: 4 liradır

Tevzi yeri: AKSAM matbaası

tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKSAM

Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat

üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Prof. Dr.

Kemal Cenap

Doğu Palas 2. Lamartin Cad. 5

Taksim. Telefon: 43963

BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SINIR BUHRANI ÇEKENLER

Nevrol Cemal

den 20 damla alınca sinirleri yatıştır, derhal ferahlarlar. Evinizde bulundurunuz.

Kadıköy 2 nci sulh hukuk hâkimliğinden:

7 Şubat 941 tarihinde ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulan Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Residefendi sokağında 30 No. 11 evde saatçi Misak'ın menkul eşyası 13/3/941 perşembe saat 14 de mahallinde açık arttırma ile satılacağı alâkadarlara ilân olunur. (1737)

Baskül alınacak

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

1 — Biner kiloluk 70 adet baskül bir veya bir kaç partide pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Basküllerin muhammen bedeli 22,400 lira ve muvakkat teminat mektubu da 1680 liradır.

3 — Pazarlık Ankara'da umum müdürlük binasında 17/3/941 tarihinde saat 15 de yapılacaktır.

4 — Talipler şartnameleri parasız olarak Ankara'da umum müdürlük binasında Mübayaâ komisyonundan ve İstanbul'da Ofisin şubelerinden alabilirler.

BAHÇE, ORMAN ve SALON FİDANLARI

Mevsim münasebetile ucuz fidan edinmek isteyenler bunları bahçemizde kolayca bulabilirler.

ÇAM, PALMIYE

vesair seçme fidanlar

Adres: Pangaltı Flat garajı yanında Yedikuyular caddesi No. 6

BERLITZ

LİSAN DERSANESİ

294. İstiklal Caddesi

FRANSIZCA Lisan kurulu

İNGİLİZCE ve Hususi

ALMANCA dersler

Haftada 3 ders

Ayda 4 Lira

TECRÜBE DERSİ PARASIZDIR

Dr. İhsan Sami

İstafilokok Aşısı

İstafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 113

Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

Bankamız İstanbul, Galata, Beyoğlu şubelerile Kadıköy, Üsküdar ve

Beyazıt ajanslarımızın gışelerinin

10 Mart 1941 pazartesi gününden

itibaren aşağıdaki saatlerde açık

bulunacağını muhterem müşterilerimize

arzederiz.

Her gün 9,30 - 12 13,30 - 16

Cumartesi günleri 9,30 - 11,30

İstanbul Levazım

âmirliği satın alma

komisyonu ilânları

On beş günde teslim ve yirmi ton-

dan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı da

ihale edilebilmek üzere 100 ton sabun

alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi

8/3/941 cumartesi günü saat 11,30 da

Tophanede İst. Lv. Âmirliği satınal-

ma komisyonunda yapılacaktır. Tah-

min bedeli 42,000 lira katı teminatı

6300 liradır. Taliplerin belli vakitte

komisyona gelmeleri. (960-1711)

Beherine 550 kuruş tahmin edilen

500 adet on kiloluk cam kapaklı şişe

alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi

10/3/941 pazartesi günü saat 15,30 da

Tophanede Lv. Âmirliği satın alma

komisyonunda yapılacaktır. İlk te-

minatı 206 lira 25 kuruştur. Nümune-

si komisyonunda görülür. (951 - 1565)

Topçu atış okulunun mutbah, ha-

mam, yemekhane ve buluşkhanesi-

nin tamiri 10/3/941 pazartesi günü

saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği sat-

ın alma komisyonunda pazarlıkla

eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli

995 lira ilk teminatı 74 lira 62 kuruş-

tur. Keşif ve şartnamesi komisyonunda

görüldür. (952 - 1566)

KÜÇÜK İLAN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım, satım, ki-

ra işlerinde iş ve işçi için ist-

tifade ediniz.

İzona

SAC SABUNU

Saçlarımızı muhafaza için hariköla-

tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.

30 Kuruştur

SANİN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

EM LAK İŞ

Merkez: Galatasaray
Lisesi karşısı No. 184
Telefon: 49010

İstanbul şubesi:
Eminönü Anadolu
Han No. 6
Telefon: 24694

Küçük evleri satışa çıkardı. Kıymetli emlakın de listesini tetkik ediniz.

Büluğun bu nazik ve mühim devrinde kuvvet ve kudret kaynağı olan kana muhtacırlar!... DEŞYEN'in kan kuvvet şurubu ile bunu kazanarak, soluk cehrelerle canlı bir penbelik ve tek-mil vücuda taze bir bahar zindeliğinin gelmesi muhakkaktır.

Zayıf ve soluk benizli çocuklara DEŞYEN'in kan kuvvet şurubu.

DESCHIENS

HER ECZANEDE BULUNUR REÇETESİZ SATILIR

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve cinsi aşağıda yazılı altı liste muhteviyatı malzeme, her liste muhteviyatı ayrı, ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile 17/Nisan/941 perşembe günü saat 15 de Ankara'da Umum Müdürlük binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile birlikte kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar mezkûr komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpa-

şada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur.

Muhammen bedel Muvakkat teminat

Liste

No. su Malzemenin ismi Lira Lira

1 Alâti cerrahiye 17.487,50 1311,56

2 Fizik tedavi cihazları 2.575,00 193,13

3 Hastane edevatı (Grup : 1) 6.366,88 477,52

4 » » (» 2) 10.492,50 786,94

5 » » (» 3) 5.500,00 412,50

6 » » (» 4) 3.443,75 258,28

(1583)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası. Şube ve ajans adedi: 265